



# EUROJUST ÅRSBERETNING 2010



*Arc-bygningen*

# INDHOLD

<b>FORKORTELSER .....</b>	<b>7</b>
<b>FORORD .....</b>	<b>8</b>
<b>1 OVERBLIK .....</b>	<b>11</b>
Sagsbehandling .....	11
Relationer med EU's institutioner .....	11
Forbindelser med tredjelande og organisationer uden for EU .....	12
Administrative spørgsmål .....	13
Informationsteknologi .....	14
Aktindsigt i Eurojusts dokumenter .....	14
<b>2 OPERATIONELLE AKTIVITETER .....</b>	<b>16</b>
2.1 Indledning .....	16
2.2 Sagsbehandlingsstatistik .....	16
2.3 Hindringer for Eurojusts retlige samarbejde om sager .....	17
2.4 Anvendelse af Eurojusts værktøjer for retligt samarbejde .....	19
Koordineringsmøder .....	19
Artikel 6 og 7 i Eurojust-afgørelsen .....	20
Konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp og bevismæssige problemer .....	22
Europæiske arrestordre .....	25
Kendelser om indefrysning .....	28
Konfiskation og inddrivelse af udbytte .....	30
Kontrollerede leverancer .....	31

2.5 Retligt samarbejde inden for prioriterede kriminalitetsområder .....	33
Terrorisme.....	33
Narkotikahandel .....	36
Menneskehandel .....	39
Bedrageri .....	41
Korruption .....	43
It-kriminalitet.....	44
Hvidvask af penge .....	45
Aktiviteter i forbindelse med organiseret kriminalitet.....	46
2.6 Fælles efterforskningshold.....	47
Eurojust og økonomisk støtte til operationer under fælles efterforskningshold.....	49
2.7 Eurojusts sagsarbejde med tredjelande .....	50
Forbindelsesanklagere fra tredjelande, der er udstationeret hos Eurojust .....	51
<b>3 RELATIONER MED EU-PARTNERE .....</b>	<b>52</b>
Det Europæiske Retlige Netværk .....	52
Europol .....	53
Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig .....	54
Det Europæiske Agentur for Forvaltning af det Operative Samarbejde ved EU-medlemsstaternes Ydre Grænser .....	55
Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere .....	55
Det Europæiske Politiakademi .....	56
<b>4 UDVIKLING.....</b>	<b>58</b>
Gennemførelse af Rådets afgørelse 2009/426/RIA .....	58
Strategi for EU's indre sikkerhed (COSI, Det Rådgivende Forum for Rigsadvokater).....	59
Aktionsgruppe om Eurojusts fremtid .....	61
Samarbejde om retlige om indre anliggender.....	62

<b>5 Opfølgning på Rådets konklusioner</b> .....	<b>64</b>
<b>Bilag</b> .....	<b>76</b>
Figur 1: Udvikling i sagsantal 2002 – 2010 .....	76
Figur 2: Generel klassifikation af sager .....	77
Figur 3: Prioriterede kriminalitetstyper i Eurojust-sager .....	78
Figur 4: Prioriterede kriminalitetstyper og andre kriminalitetstyper i Eurojust-sager .....	79
Figur 5: Eurojust-sager, anmodende lande .....	80
Figur 6: Eurojust-sager, anmodede lande .....	81
Figur 7: Samlet antal koordineringsmøder .....	82
Figur 8: Koordineringsmøder, anmodende lande .....	83
Figur 9: Koordineringsmøder, anmodede lande .....	84



## Note vedr. Eurojust-afgørelsen

*Eurojust-afgørelsen* – Rådets afgørelse af 28. februar 2002 om oprettelse af Eurojust for at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet, som senest ændret ved Rådets afgørelse 2009/426/RIA af 16. december 2008 om styrkelse af Eurojust – benævnes i denne årsberetning "Eurojust-afgørelsen".

En konsolideret udgave af Eurojust-afgørelsen, der alene er udarbejdet til orientering af Rådets Generalsekretariat, kan ses på Eurojusts websted [www.eurojust.europa.eu](http://www.eurojust.europa.eu).

# Forkortelser

<b>AWF</b> .....	Analyseregister
<b>CEPOL</b> .....	Det Europæiske Politiakademi
<b>CMS</b> .....	Sagsforvaltningsystem
<b>COSI</b> .....	Den Stående Komité for den Indre Sikkerhed
<b>EAW</b> .....	Europæisk arrestordre
<b>EJN</b> .....	Det Europæiske Retlige Netværk
<b>EJTN</b> .....	Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere
<b>ENCS</b> .....	Det nationale Eurojustkoordineringssystem
<b>EPPO</b> .....	En Europæisk Offentlig Anklagemyndighed
<b>Frontex</b> .....	Det Europæiske Agentur for Forvaltning af det Operative Samarbejde ved EU-medlemsstaternes Ydre Grænser
<b>IWG</b> .....	Uformel arbejdsgruppe om gennemførelse af den nye Eurojust-afgørelse i medlemsstaterne
<b>JIT</b> .....	Fælles efterforskningshold
<b>MLA</b> .....	Gensidig retshjælp
<b>OCC</b> .....	Koordineringsvagt
<b>OCTA</b> .....	Trusselsvurdering om organiseret kriminalitet
<b>OLAF</b> .....	Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig
<b>OSR</b> .....	Gennemgang af organisationsstrukturen
<b>ROCTA</b> .....	Trusselsvurdering af den russiske organiserede kriminalitet
<b>TE-SAT</b> .....	Rapport om situationen og udviklingen med hensyn til terrorisme i Europa
<b>TEUF</b> .....	Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
<b>THB</b> .....	Menneskehandel



# Forord

Eurojusts niende årsberetning gennemgår Eurojusts aktiviteter i 2010. I Lissabon-traktaten defineres Eurojusts opgave som at hjælpe med at bekæmpe grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemsstater i EU. I denne årsberetning præsenteres de vigtigste aspekter i det operationelle arbejde.

Antallet af sager, der blev forelagt Eurojust af medlemsstaterne, var som i tidligere år stigende. For første gang blev der registreret over 1 400 sager i Eurojusts sagsforvaltningssystem. Eurojust arrangerede også ca. 140 koordineringsmøder, hvor efterforskere og retslige myndigheder mødtes for at skabe fremdrift i sager om grænseoverskridende kriminalitet og løse operationelle problemer. Det var også en stigning i forhold til sidste år. Hvad vigtigere er, omhandlede over 90 % af møderne kriminalitetsformer, der er udpeget som særlige trusler mod EU's borgere. Der er tale om terrorisme, narkotikahandel, menneskehandel, bedrageri, korruption, it-kriminalitet, hvidvask af penge samt andre aktiviteter i forbindelse med organiserede kriminelle gruppers deltagelse i samfundsøkonomien.

Konsekvenserne af den globale finanskriser er dog ikke gået Eurojust forbi. Besparelser i medlemsstaterne har betydet, at stigningen i sagsantallet og i koordineringsaktiviteterne er opnået på trods af, at nogle nationale enheder i Eurojust er særdeles underbemandede.

Af hensyn til Eurojust-afgørelsens operationelle betydning afholdt Eurojust møder om gennemførelsen af den nye afgørelse i medlemsstaterne (tidsfristen for gennemførelse er senest den 4. juni 2011). Blandt de elementer i den nye afgørelse, der kan have direkte indvirkning på Eurojusts kerneaktivitet, er kravene om, at medlemsstaterne udveksler visse sagsoplysninger med Eurojust og, at Eurojust skal stå til rådighed for praktikere i medlemsstaterne døgnet rundt alle ugens dage.

2010 bød på en styrkelse af Eurojusts rolle i bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet på andre vigtige områder. Fælles efterforskningshold anerkendes i højere grad som et effektivt redskab i den henseende. I 2010 fik Eurojust igen til opgave at evaluere og bevillige EU-midler fra Kommissionen med hensyn til fælles efterforskningshold. Eurojust udpegede endvidere en koordinator for netværket vedrørende fælles efterforskningshold. På politisk niveau leverede Eurojust retligt input til drøftelserne i den stående komité for det operationelle samarbejde om den indre sikkerhed (nedsat i medfør af artikel 71 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde). Eurojust har også ydet støtte til Det Rådgivende Forum for Rigsadvokater. Med henblik på



at fremme den parlamentariske evaluering af Eurojusts aktiviteter i forhold til bestemmelserne i Lissabon-traktaten tog Eurojust initiativ til at forklare sin rolle både over for Europa-Parlamentet og nationale parlamenter.

Internt fortsatte Eurojust sin indsats for at forbedre effektiviteten og overveje de ændringer, der måtte følge af fremtidige forslag til ændringer af regelgrundlaget for Eurojust og en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust. Der blev udarbejdet et gennemførelsesprogram for gennemgangen af organisationsstrukturen (OSR), og der skete fremskridt i forhandlingerne om nye lokaler i Haag, så Eurojusts medarbejdere endelig kan få mulighed for at arbejde samlet i én bygning.

Årsberetningen 2010 bygger videre på de ændringer i format og indhold, der blev indført med sidste års årsberetning, og som modtog bred opbakning. Jeg håber, at denne årsberetning giver en værdifuld redegørelse af Eurojusts aktiviteter inden for bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.



*Aled Williams*

**ALED WILLIAMS**

Formand for Eurojust

Marts 2011

## Eurojust Kollegiet, februar 2011



*Siddende fra venstre mod højre: Mariana Lilova, BG, Juan Antonio García Jabaloy, ES, Donatella Frendo Dimech, MT, Lampros Patsavellas, EL, Michèle Coninx, BE, næstformand, Aled Williams, UK, formand, Raivo Sepp, EE, næstformand, Ilona Lévai, HU, Mariusz Skowroński, PL, Elena Dinu, RO, Ursula Koller, AT.*

*Stående fra venstre mod højre: Lukáš Starý, CZ, Hans-Holger Herrnfeld, DE, João Manuel Da Silva Miguel, PT, Francesco Lo Voi, IT, Ritva Sahavirta, FI, Laima Čekelienė, LT, Ladislav Hamran, SK, Carlos Zeyen, LU, Ola Laurell, SE, Arend Vast, NL, Robert Sheehan, IE, Jesper Hjortenberg, DK, Malči Gabrijelčič, SL, Gérard Loubens, FR, Gunars Bundzis, LV, Katerina Loizou, CY*

# 1 Overblik

## Sagsbehandling

I 2010 anmodede medlemsstaterne om Eurojusts bistand i 1 424 nye sager svarende til en stigning på 4 % i forelæggelser (i forhold til 1 372 anmodninger om bistand i 2009). Omkring en femtedel af



Besøg af Viviane Reding

sagerne omfattede tre eller flere lande. På linje med EU's fokus på bekæmpelse af kriminalitet, der udgør en særlig trussel mod EU's borgere, fokuserede Eurojust i 2010 på terrorisme, narkotikahandel, menneskehandel (THB), bedrageri, korruption, it-kriminalitet, hvidvask af penge samt andre aktiviteter i forbindelse med organiserede kriminelle gruppers deltagelse i samfundsøkonomien. Disse kriminalitetstyper optrådte 1 015 gange i Eurojusts sager svarende til en stigning på 4 % i forhold til 2009 (974 sager).

I 2010 afholdt Eurojust 141 koordineringsmøder, og dermed fortsatte den stigende tendens med en stigning på 7 % i forhold til antallet af møder i 2009 (131). Ca. to tredjedele af koordineringsmøderne omfattede tre eller flere lande. Over 90 % af koordineringsmøderne omhandlede en af de ovenfor nævnte prioriterede kriminalitetstyper.

For yderligere oplysninger om Eurojusts sagsbehandling, henvises til kapitel 2.

## Relationer med EU's institutioner

Eurojust fortsatte sit arbejde med operationelle og strategiske partnere som f.eks. Det Europæiske Retlige Netværk, Europol, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), Det Europæiske Agentur for Forvaltning af det Operative Samarbejde ved de Ydre Grænser (Frontex), Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN) og Det Europæiske Politiakademi (CEPOL). Der findes yderligere oplysninger herom i kapitel 3.

Eurojust udviklede sit samarbejde med de vigtigste EU-institutioner i 2010. I juni besøgte Viviane Reding, kommissær for



*Underskrivelse af hensigtserklæringen mellem Eurojust og UNODC*

retlige anliggender, grundlæggende rettigheder og EU-borgerskab, Eurojust for at drøfte Eurojusts arbejde og fremtid. For første gang deltog en repræsentant for Europa-Parlamentet i et ordinært møde med repræsentanter for formandskabstrioen, Europa-Kommissionen og Rådets Generalsekretariat. Eurojust inviterede også EU-institutionerne til møder

i den uformelle arbejdsgruppe om gennemførelse af den nye Eurojust-afgørelse i medlemsstaterne.

Eurojust deltog endvidere i møder i Den Stående Komité om den Indre sikkerhed (COSI), der blev nedsat i 2010 i medfør af artikel 71 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Eurojust agter gennem sin inddragelse i COSI at hjælpe med at udvikle hensigtsmæssig retlig inddragelse i spørgsmål om den indre sikkerhed.

Eurojust bidrog til samarbejdet i forskellige fora nedsat for at forbedre det strafretlige samarbejde i EU, heriblandt arbejdsgruppen om samarbejde i straffesager (COPEN), hvor Eurojust bidrog med ekspertise til relevante lovgivningsmæssige tiltag som f.eks. den europæiske efterforskningskendelse (EIO). Eurojust deltog på foranledning af formandskabet i møder i CATS (tidligere Artikel 36-udvalget) for at sikre, at der blev taget højde for de faglige synspunkter i beslutningsprocessen. Eurojust deltog også i arbejdet i Gruppen

vedrørende Generelle Anliggender, herunder Evaluering (Genval).

### Forbindelser med tredjelande og organisationer uden for EU

Eurojust udvidede sin globale horisont i det retlige samarbejde i 2010. Hensigtserklæringen mellem Eurojust og FN's Kontor for bekæmpelse af narkotika og kriminalitet (UNODC) blev underskrevet den 26. februar 2010. Eurojust tilføjede Brasilien, Kap Verde, Indien og Kasakhstan til sit netværk af kontaktpunkter i tredjelande. Eurojust ydede støtte til adskillige initiativer i Balkan-landene, herunder et EU-projekt om Establishment of International Law-Enforcement Coordination Units (ILECU'er) og Secretariat of the Police Cooperation Convention for Southeast Europe Secretariat (PCC SEE).

Indsatsen skabte fortsat mulighed for at udvide det operationelle samarbejde. I 2010 blev samarbejdsaftaler med Rusland, Ukraine og Liechtenstein igen

udpeget som prioriteter. Det første møde i arbejdsgruppen, der har til formål at løse praktiske problemer omkring retligt samarbejde mellem EU og Rusland, fandt sted i Moskva. Forhandlingerne om en samarbejdsaftale med Ukraine blev genoptaget. I juni underrettede Eurojust Rådet om sin hensigt om at indlede formelle forhandlinger om en samarbejdsaftale med



Besøg fra Rusland

Liechtenstein. Tyrkiet blev tilføjet til prioritetslisten, der er opstillet for forhandlingerne om samarbejdsaftaler.

Resultater af tidligere arbejde fik effekt. Samarbejdsaftalen mellem Eurojust og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien trådte i kraft den 23. juni 2010. Eurojust deltog også i en Fact Finding mission i Kosovo for at få kendskab til retsvæsenet og etablere kontakter med Den Europæiske Unions retsstatsmission i Kosovo (EULEX).

For oplysninger om Eurojusts sagsarbejde med tredjelande og rollen for forbindelsesanklagere fra tredjelande, der er udstationeret hos Eurojust, henvises til afsnit 2.7.

### Administrative spørgsmål

Eurojust udarbejdede for første gang i 2010 en flerårig strategisk plan. Denne plan gælder for perioden 2012–2014 og fastsætter fire strategiske mål: for-

bedre det operationelle arbejde, blive et center for en effektiv retlig indsats mod grænseoverskridende kriminalitet, forbedre samarbejdet med centrale partnere og opnå større effektivitet i arbejdsmetoderne.

Eurojusts budget for 2010 var på 30,2 millioner euro. Eurojust brugte 98 % af bevillingerne. Driftsbudgettet steg (gennem interne budgetoverførsler) med 14 % primært som følge af videreudviklingen af databasen (herunder udskiftning af leverandør) og indkøb af ny hardware. I alt blev der foretaget ca. 6.500 transaktioner (bevillinger og betalinger) i 2010. Eurojusts regnskaber blev revideret af Den Europæiske Revisionsret, og det forventes, at de bliver anset for retvisende.

I juli 2010 fik Eurojust et tilbud om en ny bygning fra værtsstaten, Holland. Værtsstaten tilbød at stå for finansiering og etablering af en ny bygning til Eurojust inden udgangen af 2015. Eurojust leverer en analyse af omkostningseffektivitet til

EU's budgetmyndighed i 2011 og rådfører sig med denne.

Gennemgangen af organisationsstrukturen (OSR) startede i februar 2009 og fortsatte gennem hele 2010. Implementeringsfasen blev indledt i andet halvår af



*Haags borgmester, Jozias van Aartsen, på besøg i Eurojust*

2010 med underprojekter om ledelsesstrukturer, performance og samarbejde mellem Eurojust og administrationen, undervisning og Eurojusts kultur.

### Informationsteknologi

Eurojust fortsatte med at udvikle sit sagsforvaltningssystem, der anvendes som et informationsredskab til forvaltning af operationelle sager. I 2010 blev der lanceret en ny og mere brugervenlig udgave af sagsforvaltningssystemet. Der blev desuden nedsat en gruppe til at forberede og forvalte de tekniske ændringer, der er nødvendige for gennemførelsen af Eurojust-afgørelsen, heriblandt koordineringsvagten (OCC) og EJ27-projektet om etablering af en sikker kommunikationsforbindelse med alle medlemsstater. Sidstnævnte støtter både tilkoblingen af det nationale Eurojustkoordineringssystem i medlemsstaterne til sagsforvaltningssystemet og den øgede udveksling af oplysninger som påkrævet i henhold til artikel 13.

Der er sket fremskridt i forskningsprojektet E-POC IV, der er delvist finansieret af Europa-Kommissionen, som gik fra informationsindsamling til analyse og udarbejdelse af de første forslag til en standard til udveksling af data på retsligt niveau. Sideløbende hermed videreudviklede projektet en udbygning af sagsforvaltningssystemet, der skal bruges i medlemsstaterne som den internationale samarbejdskomponent i de nationale databaser. Tre medlemsstater (Bulgarien, Italien og Holland) har meldt sig frivilligt til at teste den potentielle løsning.

### Aktindsigt i Eurojusts dokumenter

I 2010 modtog Eurojust fire anmodninger om aktindsigt i Eurojusts dokumenter. Tre vedrørte efterforskninger eller retsforfølgninger, som Eurojust var involveret i, og én vedrørte en personalesag.

Anmodningen om personaleoplysninger blev delvist afvist med den begrundelse,

at "fuld aktindsigt ville være til skade for beskyttelsen af retssager og juridisk rådgivning".

En anmodning vedrørte en operationel sag, og to andre anmodninger kom fra universitetsforskningsundersøgelser, der søgte om aktindsigt vedrørende anbefalinger fremsat af Eurojust om jurisdiktionskonflikter på grundlag af artikel 6 og 7 i Eurojust-afgørelsen, og oplysninger vedrørende samtidige eller konkurrerende europæiske arrestordre. Nogle oplysninger blev udleveret. Der blev givet afslag med den begrundelse, at aktindsigt ville være til skade for "beskyttelsen af retssager og juridisk rådgivning...", og at "aktindsigt ville være til skade for beskyttelsen af offentlige interesser ... privatlivets fred og den enkeltes integritet..., retssager og juridisk rådgivning ..." og "Eurojust-beslutningsprocessen".



*Eurojusts administration, februar 2011*



*Eurojusts kontor- og afdelingschefer, februar 2011*

*Fra venstre til højre: Joannes Thuy, pressemedarbejder, Diana Alonso Blas, databeskyttelsesmedarbejder, Carla García Bello, juridisk sekretær for Kollegiet, Mike Moulder, budget-, økonomi- og indkøbsafdelingen, Linda Scotts, personaleafdelingen, Hans Jahreiss, administrativ direktør, Catherine Deboyser, juridisk tjeneste, Alinde Verhaag, fungerende chef for sagsforvaltningskontoret, Jon Broughton, it-afdelingen, Jacques Vos, servicesekretariatet (Ikke til stede på billedet: Fatima Adelia Pires Martins, sekretær for Det Retlige Netværks Sekretariat)*



## 2 Operationelle aktiviteter

### 2.1 Indledning

Dette kapitel indeholder et resumé af sagsbehandlingstallene og fokuserer i tråd med Rådets konklusioner om sidste års årsberetning på hindringer for det retlige samarbejde, brugen af Eurojusts værktøjer for retligt samarbejde og vurderingen af retlige instrumenter. De identificerede hindringer for retligt samarbejde afspejler naturligvis Eurojusts erfaring med forelagte sager og stammer ikke fra andre kilder.

Dette kapitel gennemgår også de prioriterede kriminalitetstyper ud fra et perspektiv om retlig koordinering og retligt samarbejde. Disse prioriteter blev vedtaget på grundlag af Rådets konklusioner om truslevurderinger af organiseret kriminalitet og terrorisme, som Eurojust bidrog til. De identificerede kriminalitetstyper var ter-

rorisme, narkotikahandel, menneskehandel, bedrageri, korruption, it-kriminalitet, hvidvask af penge samt andre aktiviteter i forbindelse med tilstedeværelsen af organiserede kriminelle gruppers deltagelse i samfundsøkonomien.

### 2.2 Sagsbehandlingsstatistik

I 2010 registrerede Eurojust 1424 nyesager i sagsforvaltningssystemet, hvor medlemsstaterne bad om bistand fra Eurojust. Statistikker med nærmere oplysninger om stigningen i antal sager og berørte lande kan ses i figur 1, 5 og 6 i bilaget.

Statistikkerne i figur 2-4 i bilaget indeholder oplysninger om sagsarbejdet i relation til de af Rådet fastsatte mål og prioriteter for Eurojusts aktiviteter. Næsten 90 % af de sager, der forelægges

Eurojust, vedrører de former for kriminalitet og de lovovertrædelser, med hensyn til hvilke Europol også har kompetence (artikel 4, stk. 1, i Eurojust-afgørelsen). I de resterende sager har Eurojust ydet støtte i henhold til artikel 4, stk. 2, vedrørende andre former for lovovertrædelser på specifik anmodning af en kompetent myndighed i en medlemsstat.

Antallet af koordineringsmøder steg med 7 % fra 131 til 141 i forhold til 2009, hvoraf 14 fandt sted uden for Eurojust af operationelle årsager. 63 % af koordineringsmøderne omfattede tre eller flere lande. I 2010 omhandlede 92 % (130 ud af 141) af koordineringsmøderne kriminalitetstyper inden for de prioriterede områder. De resterende møder omhandlede grov kriminalitet (som f.eks. mord), der ikke falder ind under de prioriterede kriminalitetstyper. Figur 7-9 i bilaget



indeholder statistikker om de afholdte koordineringsmøder i 2010.

### 2.3 Hindringer for Eurojusts retlige samarbejde om sager

Den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (konventionen fra 1959 om gensidig retshjælp), konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp) og Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre (EAW-rammeafgørelsen) er fortsat de hyppigst benyttede juridiske instrumenter i Eurojusts retlige samarbejde. Når der opstod juridiske problemer, bistod Eurojust med rådgivning om sammenhængen mellem europæiske og nationale juridiske bestemmelser og om, hvordan juridiske vanskeligheder kunne overvindes.

Eurojusts sagsarbejde i 2010 viser, at praktiske og juridiske hindringer for ret-

ligt samarbejde i EU ofte hænger sammen. Praktiske hindringer omfatter utilstrækkelige ressourcer på nationalt plan til at efterkomme anmodninger om retligt samarbejde i tide. Det udmøntede sig i forsinkelser og ikke mindst i problemer som følge af dårlig kvalitet i oversættelserne eller ufuldstændige oplysninger i anmodningerne. I nogle tilfælde var utilstrækkeligt udstyr med til at hæmme den fysiske efterkommelse af anmodninger. Det kunne være tilfældet i forbindelse med sporing af kontrollerede leverancer, videokonferencer eller kommunikationsaflytninger.

I tilknytning til disse ressourceproblemer ses andre, der kan skyldes manglende uddannelse og tillid. I nogle sager bad de fuldbyrdende myndigheder om omfattende supplerende oplysninger om en række forskellige spørgsmål som f.eks. alle forudgående retslige afgørelser for den person, der var under efterforskning, retsmidler, afgørelser om retsmidler, specifikke juridiske bestemmelser, den pågældendes livsstil osv. Sådanne anmodninger medførte betydelige forsin-

kelsler. Manglende tillid og undervisning kan stadig danne grundlag for tilsyneladende tekniske vanskeligheder, der forhindrer en hurtig behandling af anmodninger om retligt samarbejde. Disse problemer er man stødt på i relation til sager om europæiske arrestordre.

Eurojust var ofte i stand til at mindske forsinkelserne i forbindelse med traditionelle anmodninger om gensidig retshjælp ved at fremme informationsudveksling, sikre omgående bistand til medlemsstaternes myndigheder og på den måde være med til at beskytte borgerne. For at illustrere dette modtog Eurojust i en sag en hasteanmodning under retssagen mod en grov seksualforbryder. Inden for 48 timer var Eurojust i stand til at sikre, at en domstol i én medlemsstat havde et komplet trusselsbillede af den anklagede ved hjælp af oplysninger fra en anden medlemsstats sagsakter, herunder analyser af ændringer i forhold til den lovgivningsmæssige vurdering af lovovertrædelsen.

Der opstod flere tekniske problemer i forbindelse med fuldbyrdelse af anmodninger

om retligt samarbejde pga. forskellene i den anvendte relevante terminologi i praksis. Fuldblyrdelse af anmodninger om "indefrysning", "beslaglæggelse" og "konfiskation" kunne f.eks. skabe problemer. Eurojust spillede her en nøglerolle med hensyn til at afklare de berørte myndigheders behov og rådgive om praktiske løsninger.

Problemer med fuldblyrdelse af kendelser om indefrysning er et andet eksempel på et område, hvor man er stødt på juridiske vanskeligheder. Nationale myndigheder har sommetider været tilbageholdende med at anvende de tilgængelige instrumenter for samarbejdet på EU-plan. Dette skete nogle gange, fordi de ikke umiddelbart ansås for at leve op til praktikernes behov. Formularen i Rådets rammeafgørelse 2003/577/RIA af 22. juli 2003 om fuldblyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale (rammeafgørelsen om kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale) har f.eks. kun været brugt i begrænset omfang, også selv om rammeafgørelsen er blevet gennemført i lovgivningen.



*Formandskabet på besøg hos Interpol, september 2010*

Yderligere oplysninger om kendelser om indefrysning findes i afsnit 2.4.

En tilknyttet juridisk hindring i Eurojusts sagsarbejde er den manglende eller

utilstrækkelige gennemførelse af EU-lovgivningen. I nogle tilfælde har de retlige myndigheder eksempelvis problemer med at oprette fælles efterforskningshold pga. en mangelfuld gennemfø-

relse af EU-lovgivning i national lovgivning i visse medlemsstater.

Andre juridiske hindringer kan af og til opstå pga. forskellige regler om tilfældigheden af at anvende bestemte bevismidler. Heriblandt kan nævnes forskellig lovgivning vedrørende kommunikationsaflytning, vidneafhøring, omfanget af eksisterende vidnebeskyttelse og krav til retfærdig rettergang. Forskellige procedurer for optagelse af vidneforklaring har medført praktiske problemer. Eksempelvis kan forklaringer, der er optaget uden forudgående underretning af forsvarsadvokaten i én medlemsstat, eventuelt ikke bruges som bevismateriale i en anden medlemsstat.

Forskellige proceduremæssige foranstaltninger skaber også problemer. Der er eksempelvis en række forskellige måder at fremsende anmodninger om retligt samarbejde på. Heriblandt kan nævnes direkte overførsel mellem retslige myndigheder, Interpol, Schengen-informationssystemet (SIS), Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk (EJN).

Denne situation kan skabe usikkerhed blandt praktikere med hensyn til den rette kommunikationskanal.

Det sker også, at der af og til opstår problemer, som skyldes forskelle i definitionen af lovovertrædelser eller efterforskningsmæssige foranstaltninger. Et eksempel findes i afsnit 2.5 under *hvidvask af penge*.

Mange af ovennævnte generelle vanskeligheder kunne begrænses ved at trække på Eurojusts faglige erfaring på et tidligt tidspunkt og ved at sikre, at Eurojust får et præcist billede af sagen. Eurojust bliver ofte bedt om at løse et specifikt problem men bliver måske ikke gjort opmærksom på andre af sagens aspekter, hvor Eurojust også kunne tilføje mere værdi. Det kunne i den forbindelse være hensigtsmæssigt at sørge for en komplet gennemførelse af underretningskravene i Eurojust-afgørelsen.

Grænseoverskridende efterforskninger og retsforfølgninger opfattes kort sagt som vanskelige og ressourcetunge. Det er helt afgørende at få de nationale

judicielle myndigheder til at være mere lydhøre over for vigtigheden af internationalt retligt samarbejde i almindelighed og Eurojusts rolle i særdeleshed. Det er som udgangspunkt afgørende at inddrage Eurojust på et tidligt tidspunkt, f.eks. fra starten af et politisamarbejde, for at sikre, at de investerede efterforskningsressourcer giver retlige resultater.

## 2.4 Anvendelse af Eurojusts værktøjer for retligt samarbejde

### Koordineringsmøder

Koordineringsmøderne er fortsat et afgørende vigtigt redskab for dommere, anklagere og efterforskere i medlemsstaterne i grænseoverskridende sager. De er med til at fremme omgående udveksling af oplysninger om relaterede efterforskninger og koordinering af operationelle aktioner. Disse møder giver de kompetente nationale myndigheder og Eurojusts nationale medlemmer samt repræsentanter for EU-partnere som f.eks. Europol og Det



*Koordineringsmøde, 14 medlemsstater, 3 forbindelsesanklagere og Europol*

Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) mulighed for at blive enige om en fælles strategi og tilrettelægge og koordinere samtidige efterforskninger og aktioner som eksempelvis anholdelser, ransagninger og beslaglæggelse af ejendom.

Koordineringsmøder sørger for "symmetri i oplysningerne" i den forstand, at de giver de deltagende lande mulighed for at pege på den type oplysninger, de har behov for at udveksle, i et format, der gælder for alle partnere. Der er også

mulighed for at identificere de rette kanaler og den rette timing for overførsel af oplysninger. Derudover har de involverede myndigheder mulighed for at mødes og opbygge effektive arbejdsrelationer.

To simple tiltag kan være med til at forbedre brugen af koordineringsmøder. Det første er at sikre, at aftaler, der indgås på koordineringsmøder, bliver gennemført til tiden af alle parter. Det andet er, at informationsudveksling og drøftelse af juridiske hindringer forud for koordineringsmøderne kan tilføje merværdi til møderne. På selve møderne kunne der så være særlig fokus på de konkrete aktioner, der er påkrævet for fuldbyrdelsen af anmodninger om retligt samarbejde (f.eks. kontrollerede leverancer, samtidige husransagninger mv.).

### **Artikel 6 og 7 i Eurojust-afgørelsen**

Artikel 6 og 7 i Eurojust-afgørelsen giver de nationale medlemmer og Kollegiet mulighed for at fremsætte anbefalinger om sager til medlemsstaternes kompetente myndigheder. Disse anbefalinger er

værdifulde redskaber til at forbedre det retlige samarbejde i grænseoverskridende sager, der påvirker Den Europæiske Union. De afspejler det egentlige samarbejde, som er en løbende dialog mellem Eurojusts nationale medlemmer og deres myndigheder om operationelle sagsbehandlingsspørgsmål.

Nogle gange finder dialogen sted gennem formelle udvekslinger (f.eks. afgørelser eller formelle anmodninger fra det nationale medlem til vedkommendes judicielle myndighed), men i størsteparten af sagerne foregår udvekslingen på et uformelt grundlag. Anvendelsen af formelle anmodninger afspejler ofte særlige proceduremæssige metoder i medlemsstaterne som f.eks. behovet for at skabe officiel dokumentation for afgørelser om tiltalerejsning.

I 2010 blev der sendt 29 formelle anmodninger på grundlag af artikel 6. Der blev eksempelvis sendt adskillige anmodninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra a, (i) (om at indlede efterforskning eller retsforfølgning vedrørende konkrete forhold): Eurojust var i stand til at tilføje merværdi

ved at gøre de kompetente myndigheder i en medlemsstat opmærksom på behovet for at overveje efterforskning og retsforfølgning, selv om sagen havde sit udspring i en anden medlemsstat. Den portugisiske repræsentation ved Eurojust bad eksempelvis de portugisiske myndigheder om at overveje at indlede efterforskning af en sag om it-kriminalitet og hvidvask af penge, der havde sin oprindelse i Belgien, og som endte med at involvere otte medlemsstater og to tredjelande. I en anden sag gjorde Eurojust flere forskellige retsforfølgende myndigheder inden for samme jurisdiktion opmærksom på behovet for at gå i aktion. I en østrigsk efterforsknings sag om investeringssvindel, der omfattede syv medlemsstater og to tredjelande, blev de judicielle myndigheder i seks forskellige byer i Italien bedt om at identificere ofrene for svindelaktiviteterne og fremme sagen ved at optage formelle anmeldelser og tilvejebringe bankoplysninger.

Der er også andre eksempler på anvendelse af artikel 6, stk. 1, litra a, (ii) (at acceptere, at en anden medlemsstat

bedre er i stand til at indlede efterforskning eller retsforfølgning vedrørende konkrete forhold): de portugisiske og spanske nationale myndigheder blev bedt om at acceptere, at de portugisiske myndigheder havde et bedre udgangspunkt for at indlede efterforskning og senere retsforfølgning af en sag om kidnapning, mordforsøg, brandstiftelse og dokumentfalsk begået af portugisiske statsborgere. I en anden sag om narkotikahandel fungerede Eurojust som mægler i forbindelse med en aftale mellem spanske, hollandske og britiske myndigheder om, hvem der havde det bedste udgangspunkt for retsforfølgning. I alle sagerne fulgte de kompetente nationale myndigheder Eurojusts anbefalinger.

Nationale enheder ved Eurojust sendte anmodninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra a, (iii) (foretage koordinering mellem de berørte medlemsstaters kompetente myndigheder): i en sag om kommunikationsaflytning sikrede Eurojust fuldbyrdelse af en spansk retskendelse, der var afgørende for at sikre koordinering med en anmodende medlemsstat.

Nationale enheder sendte ligeledes anmodninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra a, (v) (meddele de nationale medlemmer de oplysninger, der er nødvendige for, at de kan udføre Eurojusts opgaver): Eurojust kan ofte levere oplysninger hurtigt og effektivt, der, selv om de er forholdsvis enkle, alligevel er vigtige for korrekt efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet. Under denne bestemmelse gjorde Eurojusts hurtige identificering af den ansvarlige anklager eller domstol i den fuldbyrdende jurisdiktion forskellen: da de fuldbyrdende myndigheder blev kontaktet med henblik på omgående aktion, gav telefonaflytninger og husransagninger bevismæssige resultater.

I 2010 blev der sendt en formel anmodning af Eurojust Kollegiet på grundlag af artikel 7 i Eurojust-afgørelsen. I henhold til artikel 7 kan Eurojust fungere som et kollegium. I henhold til artikel 7, stk.1, litra b, sikrer kollegiet, at de kompetente myndigheder i hele EU har kendskab til efterforskninger og retsforfølgninger, som kan være relevante

for dem. I 2010 gjorde Kollegiet brug af sine beføjelser i henhold til artikel 7, stk.1, litra b, i ét tilfælde. De belgiske myndigheder efterforskede en række mord og seksualforbrydelser, der fandt sted i Belgien fra 1990'erne og frem, og som angiveligt var begået af en skolelærer. Da den mistænkte blev anholdt for mordet på et ungt par, tilstod han mordet på en pige nogle år forinden. Det var muligt, at den mistænkte stod bag unge kvinders forsvinden i flere forskellige jurisdiktioner.

I overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, litra b, besluttede Kollegiet at handle i denne sag for at "sikre den gensidige underretning af de kompetente myndigheder i medlemsstaterne om efterforskning og retsforfølgning, som Eurojust har kendskab til, og som har konsekvenser på EU-plan, eller som kan berøre andre medlemsstater end dem, der er direkte berørt". Som en reaktion herpå undersøgte de belgiske myndigheder muligheden for oprettelse af en database med oplysninger om savnede personer med relation til seksuel udnyttelse.

### **Konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp og bevismæssige problemer**

De nationale repræsentanter i Eurojust gav positive tilbagemeldinger om anvendelsen af konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp. Konventionen anses som en god og solid ramme for retligt samarbejde, og der opstod generelt ikke større juridiske hindringer ved anvendelsen af konventionen. Der udestår ikke desto mindre et problem: den store mængde tilgængelige instrumenter. Praktikere skulle vælge imellem konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp, relevante artikler i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 (Schengen-reglerne) og konventionen fra 1959 om gensidig retshjælp og tilknyttede protokoller. At konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp betragtes som et supplement til konventionen fra 1959 om gensidig retshjælp kan også skabe usikkerhed om dens anvendelse.

Ydermere er konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp stadig ikke ratificeret

eller gennemført fuldt ud i alle medlemsstater, hvilket kan give anledning til problemer som f.eks., at det bliver vanskeligt at oprette fælles efterforskningshold eller, at der mangler videokonferenceudstyr. Eurojust forsøgte at finde praktiske løsninger på disse vanskeligheder. Et tilbagevendende problem var vanskelighederne omkring afvejning af den anmodende stats krav til bevismateriale og den fuldbyrdende stats procedurer uanset bestemmelserne i artikel 4 i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp, der foreskriver, at den anmodende stat opfylder de procedurer og formaliteter, som den anmodende stat udtrykkeligt har anmodet om. For eksempel kan strenge regler om videregivelse af bevismateriale til en forsvarer hæmme fuldbyrdelsen af fortrolige anmodninger om gensidig retshjælp. Forskelle i kompetencer og beføjelser i de nationale retssystemer (f.eks. forskellige roller for politi, undersøgelsesdommere og anklagere) skabte også usikkerhed blandt medlemsstaternes praktikere i forhold til, hvem de skulle samarbejde med.

Eurojust spillede en vigtig rolle med hensyn til indhentelse af beviser ved at skabe klarhed omkring forskellene i nationale juridiske bestemmelser og krav, lette udveksling af oplysninger mellem kompetente myndigheder, omskrive retsanmodninger og levere supplerende oplysninger. I hastesager var Eurojusts deltagelse med til at skabe kontakt mellem nationale myndigheder, hvorefter det måske ikke var nødvendigt med en formel retsanmodning.

De forskellige systemer for centralisering i medlemsstaterne af de oplysninger, der hyppigt søges efter i straffesager, gav også anledning til henvendelser om bistand hos Eurojust. Indhentning af bankoplysninger er et eksempel herpå. Visse medlemsstater (f.eks. Frankrig, Italien, Tyskland, Portugal, Rumænien) har etableret en centraliseret bankkontodatabase, som letter fuldbyrdelsen af anmodninger om bankoplysninger. Andre lande har ikke et lignende centralt system, og det kan derfor være tidskrævende at finde en konto. Man stødte på lignende problemer med oplysninger om

fast ejendom, hvor tingbogsoplysningerne ikke er centraliseret.

I modsætning til problemerne omkring indhentelse af beviser oplevede man kun forholdsvis få problemer med tilladigheden af at anvende bestemte bevismidler. Eurojust bidrog til dette positive resultat, herunder især ved på forhånd at sikre bevisers anvendelighed ved at skabe klarhed om relevante juridiske krav og yde rådgivning om og hjælp til praktiske løsninger.

Alligevel var der i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp aspekter, der gav anledning til problemer. Artikel 8, stk. 1, vedrørende tilbagelevering af stjålne genstande kan skabe problemer, hvis bestemmelsen anvendes sammen med SIS-indberetninger. En stjålet bil, der er købt i god tro, kan eksempelvis blive genstand for en SIS-indberetning. Procedurerne for tilbagetrækning af SIS-indberetninger bør afklares.

Et andet operationelt problem opstod i forbindelse med godkendelse af aflytning



En belgisk offentlig anklager modtog europæiske arrestordrer fra Østrig og Tyskland vedrørende to tyske statsborgere, der sad varetægtsfængslet i Belgien. De europæiske arrestordrer blev udstedt i parallelle østrigske og tyske retsforfølgninger for ulovlig marihuana-handel. Det følger af artikel 29, stk. 1, i den belgiske gennemførelseslov af 19. december 2003 om europæiske arrestordrer, at "hvis flere medlemsstater har udstedt en europæisk arrestordre for den samme person, underretter den offentlige anklager statsanklageren herom og indgiver sagen til retten for at få en afgørelse om, hvilken europæisk arrestordre der skal fuldbyrdes". Statsanklageren bad om bistand fra Eurojust for at få løst dette spørgsmål især i lyset af de af retten pålagte tidsfrister. Hos Eurojust drøftede den belgiske repræsentant spørgsmålet med sine østrigske og tyske kollegaer. Inden for 72 timer blev der opnået enighed om at give den tyske europæiske arrestordre forrang pga. gerningsmændenes nationalitet og lovovertrædelsernes særlige omstændigheder. Eurojust videreformidlede anbefalingen til statsanklageren. Retten fulgte anbefalingen, og

begge mistænkte blev udleveret til de tyske myndigheder i maj 2010.

I en anden sag bad en spansk domstol om Eurojusts udtalelse om udleveringsbegæring fra både Estland og Italien vedrørende en estisk statsborger. Den spanske repræsentant hos Eurojust rådførte sig med kollegaer og kom med en udtalelse om, at den anklagede skulle udleveres til Estland under hensyntagen til de relevante bestemmelser i spansk lovgivning og artikel 16, stk. 2, i EAW-rammeafgørelsen. Der blev i den forbindelse taget højde for følgende: den kriminalitet, vedkommende var anklaget for i Estland, var af alvorligere karakter (manddrab og væbnet røveri) end kriminaliteten i Italien (væbnet røveri, deltagelse i en kriminel organisation og ulovlig våbenbesiddelse), Estland udstedte den europæiske arrestordre før Italien (hvv. 2006 og 2007), selv om begge europæiske arrestordrer var udstedt med henblik på retsforfølgning, var efterforskningsfasen blevet afsluttet i 2006 i Estland og i 2007 i Italien, og de forhold, der var omfattet af den europæiske arrestordre, blev begået i 2001 i Estland og i 2004 i Italien.

af telekommunikation på grundlag af artikel 20, stk. 2, i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp. Denne bestemmelse finder anvendelse i sager, hvor myndighederne i en medlemsstat er i stand til at foretage aflytning på en anden medlemsstats område, uden at der er behov for teknisk assistance fra denne medlemsstat til at gennemføre aflytningen.

I dette tilfælde skal den aflyttende medlemsstat i medfør af artikel 20, stk. 2, i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp, underrette den anden medlemsstat inden aflytningen, i de tilfælde hvor den allerede ved beslutningen af aflytning er bekendt med, at den aflyttede person befinder sig på den underrettede medlemsstats område, eller i andre tilfælde efter, at den bliver klar over, at den aflyttede person befinder sig på den underrettede medlemsstats område. Størsteparten af aflytninger optages imidlertid automatisk og analyseres herefter på et senere tidspunkt af en kompetent myndighed. Artikel 20,



stk. 4, i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp (der giver den underrettede medlemsstat mulighed for at tillade, afvise eller på anden vis forholde sig til underretningen) dækker imidlertid ikke situationer med automatisk aflytning og efterfølgende analyse.

I den forbindelse rejste Eurojust en række spørgsmål, heriblandt hvorvidt det er nødvendigt at underrette en anden medlemsstat om afsluttede grænseoverskridende aflytninger, og om det er muligt at godkende sådanne aflytninger efterfølgende. Der kom svar fra 20 medlemsstater, og det fremgår heraf, at medlemsstaternes holdninger, lovgivning og praksis på dette samarbejdsområde er meget forskellige og, at der kan være behov for en afklaring heraf på EU-niveau. Eftersom artikel 20 i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp ikke længere svarer til gældende praksis – aflytninger finder hyppigst sted automatisk og analyseres efterfølgende –

kan der opstå problemer med hensyn til aflytningernes anvendelighed. To mulige løsninger kan overvejes: (1) tilladelse i én medlemsstat betragtes som tilstrækkeligt grundlag for aflytning i en anden medlemsstat, når der ikke er behov for teknisk assistance, eller (2) alternativt kan den aflyttende medlemsstat bede om tilladelse til at bruge resultatet af aflytningen, når aflytningen blev gennemført på en anden medlemsstats område uden behov for teknisk assistance.

### **Europæiske arrestordrer**

Eurojust registrerede i 2010 i alt 280 sager om fuldbyrdelse af europæiske arrestordrer svarende til knap 20 % af alle sager.

*Sager vedrørende flere anmodninger om europæiske arrestordrer (artikel 16, stk. 2, i EAW-rammeafgørelsen)*

I henhold til artikel 16, stk. 2, i EAW-rammeafgørelsen kan den fuldbyrdende

judicielle myndighed rådføre sig med Eurojust for at træffe afgørelse om, hvilken europæisk arrestordre, der skal fuldbyrdes, hvis to eller flere medlemsstater har udstedt en europæisk arrestordre for den samme person. I 2010 registrerede Eurojust en række sager om konkurrerende europæiske arrestordrer og ydede rådgivning. Eurojust spillede endvidere en vigtig praktisk rolle med henblik på at lette fuldbyrdelsen af europæiske arrestordrer ved at fremme rettidig kommunikation mellem de berørte judicielle myndigheder.

*Sager vedrørende brud på tidsfrister (artikel 17, stk. 7, i EAW-rammeafgørelsen)*

Hvis en medlemsstat undtagelsesvis ikke kan overholde de frister, der er fastsat i artikel 17 i EAW-rammeafgørelsen, skal den underrette Eurojust og angive grundene til forsinkelsen. I 2010 blev der rapporteret om 85 tilfælde på brud på tidsfrister til Eurojust. Tre af disse sager blev registreret

af Eurojust og krævede yderligere tiltag fra de berørte nationale enheders side, mens de andre blev fremsendt til orientering. Der kan meget vel være forskelle i rapporteringsmetoderne, eftersom Irland stod bag 70 af de 85 anmeldelser om brud på fristerne. Andre sager blev forelagt Eurojust af otte medlemsstater (Tjekkiet, Sverige, Malta, Letland, Frankrig, Spanien, Belgien og Slovakiet), hvilket tyder på, at 18 medlemsstater enten ikke havde oplevet brud på tidsfrister eller ikke havde rapporteret dem til Eurojust.

De primære grunde til forsinkelser i fuldbyrdelsen af europæiske arrestordrer var anmodninger om yderligere oplysninger (f.eks. afklaring af den juridiske klassificering af de faktiske omstændigheder eller forsinkelse med modtagelsen af de originale dokumenter) og sagsforløbet i ankesager.

*Problemer i forbindelse med anvendelse af europæiske arrestordrer i praksis*

Procedurerne for europæiske arrestordrer fungerer generelt godt, og situationen

er blevet bedre i takt med, at de kompetente myndigheder i medlemsstaterne har indhøstet erfaring med anvendelse af europæiske arrestordrer i praksis. Eurojust oplevede dog fortsat mange praktiske vanskeligheder i sagsbehandlingen. Følgende problemer blev især identificeret:

- Manglende eller uklare oplysninger: i adskillige sager var beskrivelsen af den begåede kriminalitet utilstrækkelig eller uklar, der var problemer med at få udleveret originaldokumenter, forholdet mellem straf og forbrydelse var usikkert, manglende kendskab til specifikke juridiske krav, og oplysninger omkring varigheden af den varetægtsfængsling, som den eftersøgte havde afsonet, blev ikke udleveret.
- Anmodninger om yderligere oplysninger: sommetider blev der givet afslag på at fuldbyrde europæiske arrestordrer, fordi der var sendt anmodninger om yderligere oplysninger i situationer, hvor der ikke var et åbenlyst behov for disse oplysninger. I nogle sager

kunne den udstedende stat tolke det som et tegn på manglende tillid til den udstedende myndigheds afgørelse, eller begrundet i modstridende synspunkter om, hvordan princippet om proportionalitet i medfør af artikel 49, stk. 3, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder skal anvendes. Der er stadig problemer med anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse.

- Problemer med oversættelserne: dårlig kvalitet og upræcise oversættelser af europæiske arrestordrer kan udgøre et grundlæggende problem med hensyn til at forstå de europæiske arrestordrer. Sommetider var Eurojust i kraft af en kombination af erfaring på området og sprogkompetencer i stand til at løse disse praktiske problemer. Valget mellem at bruge ordet "anklaget" eller ordet "mistænkt" kan have vidtrækkende konsekvenser for fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre.
- In absentia-retssager: man stødte på et særligt problem vedrørende domme

afsagt in absentia. En garanti for at få sagen genoptaget efter overgivelsen af personen i sådanne sager rejste spørgsmålet om, hvorvidt den europæiske arrestordre var blevet udstedt med henblik på retsforfølgning eller afsoning af en straf. Problemet havde praktisk betydning, idet den europæiske arrestordre skal indeholde forskellige oplysninger alt efter, om den er udstedt med henblik på retsforfølgning eller afsoning af en straf. Situationen kan blive bedre, når medlemsstaterne gennemfører Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, der bl.a. ændrer EAW-rammeafgørelsen med en ny bestemmelse om in absentia-retssager.

- Forskelle mellem retssystemerne: der er stadig problemer vedrørende forskellene mellem de kontinentale "civil law" systemer og den angelsaksiske "common law"-retstradition. I disse sager spillede Eurojust en vigtig rolle med at bistå de nationale myndigheder med hensyn til at øge den gensidige forståelse og finde praktiske løsninger. Hvis

man følger Den Europæiske Unions domstols retspraksis og navnlig princippet i *Pupino*-sagen (C-105/03), der indfører en forpligtelse om at, at den nationale ret skal fortolkes i lyset af rammeafgørelsernes ordlyd og formål, kan det være med til at løse de udestående vanskeligheder.

- Proportionalitet: udstedelse af en europæisk arrestordre kan blive opfattet som ude af proportioner pga. lovovertrædelsens mindre væsentlige karakter, den sandsynlige straf ved domfældelse, varigheden af varetægtsfængslingen under EAW-retssagen og de høje omkostninger forbundet med behandling af den europæiske arrestordre. Alle disse faktorer kan medføre en tilbageholdenhed i fuldbyrdelsen af europæiske arrestordre.
- Specialitetsreglen: forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til anvendelse af artikel 27 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre vedrørende retsforfølgning for andre inden overgivelsen begåede lovover-

trædelser gav stadig anledning til visse praktiske problemer.

- Tilbageførsel af statsborgere med henblik på at afsone en straf efter overgivelse til retssag: vanskeligheder på dette område skabte forsinkelser i nogle retssager. Fuldbyrdelsen af denne form for europæiske arrestordre ville være lettere, hvis de udstedende myndigheder fra starten af tydeligt oplyste på EAW-formularen, om de giver deres samtykke til overførsel af den eftersøgte person til den fuldbyrdende stat under særlige betingelser.
- Praktisk tilrettelæggelse af overgivelse af mistænkte: i en række sager blev den planlagte dato for overgivelse ikke overholdt, hvilket gav anledning til praktiske problemer.

I sager hvor det var afgørende at indhente oplysninger hurtigt for at fremme en endelig afgørelse om overgivelse, spillede Eurojust en central rolle med at fremskynde kommunikationen mellem de berørte nationale myndigheder og

skabe klarhed om de fuldbyrrende judicielle myndigheders krav. Af anden bistand kan nævnes Eurojusts rådgivning om udarbejdelse af europæiske arrestordrer inden udstedelse. Derudover opfordrede Eurojust aktivt praktikere til at anvende eksisterende redskaber for europæiske arrestordrer som f.eks. den europæiske håndbog om udstedelse af europæiske arrestordrer og EAW-atlasset på webstedet for Det Europæiske Retlige Netværk.

### **Kendelser om indefrysning**

Selv om medlemsstaterne skulle have gennemført rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale senest den 2. august 2005, er erfaringen med anvendelse af dette instrument stadig meget begrænset. Eurojusts sagsbehandling viser, at man er stødt på forskellige problemer med anvendelsen i praksis.

Formularen i rammeafgørelsen om kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale opfattes som unød-

vendigt kompliceret, idet der kræves oplysninger, som ikke altid er tilgængelige, når den skal udfyldes. Hvis der ikke er identificeret aktiver, skal der desuden først udstedes en retsanmodning for at identificere aktiverne, og først derefter skal der udstedes en kendelse om indefrysning. Instrumentet er heller ikke anvendeligt til ransagninger, hvor praktikere finder det mere bejligt at anvende en almindelig retsanmodning i overensstemmelse med konventionen fra 1959 om gensidig retshjælp eller konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp.

De komplicerede formelle krav, deres forskellige fortolkninger, usikkerhed om hvorvidt brug af standardformularen er obligatorisk eller ej, og væsentlige forskelle i retssystemerne og procedurer gør det vanskeligt at fuldbyrde kendelser om indefrysning i medfør af rammeafgørelsen om kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale.

Disse problemer kan yderligere vanskeliggøres af oversættelseskrav. I et tilfælde blev den originale formular ikke brugt

til den oversatte version af kendelsen, og den fuldbyrrende myndighed opfattede ikke dokumentet som en kendelse om indefrysning, der kræver en hurtig reaktion. Det endte med, at kendelsen blev trukket tilbage, da aktiverne ikke længere kunne spores.

Eurojust har spillet en nøglerolle i adskillige sager med hensyn til at yde rådgivning om praktiske løsninger og fremme fælles forståelse og samarbejde mellem de berørte myndigheder. Der kan herudfra stilles en række praktiske forslag. En mere komplet gennemførelse af rammeafgørelsen om kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale i medlemsstaterne kan måske sikre en mere effektiv anvendelse af dette instrument. Udarbejdelse af et specifikt "Atlas" magen til det, der allerede findes for den europæiske arrestordre, kunne fremme anvendelsen af kendelser om indefrysning. En liste med specifikke krav til fuldbyrdelse af kendelser om indefrysning i de forskellige medlemsstater kunne endvidere være en praktisk hjælp ved anvendelsen af rammeafgørelsen.

<b>Medlemsstat</b>	<b>Aktiver til konfiskation med Eurojusts bistand</b>
<b>Belgien</b>	To både skal konfiskeres i Spanien (vedrører to forskellige Eurojust-sager)
<b>Bulgarien</b>	37.000 euro i kontanter og fast ejendom konfiskeret i Storbritannien
<b>Tjekkiet</b>	Muliggjort konfiskation udført af de østrigske myndigheder af 700.000 tjekkiske kroner (28.650 euro)
<b>Tyskland</b>	100.000.000 euro konfiskeret i en stor skattesvindelsag med koordinerede ransagninger i 15 lande
<b>Irland</b>	Betydelige formuegoder konfiskeret i Spanien og Irland
<b>Spanien</b>	Fem sager omfattende konfiskation af 112.000.000, 17.000.000, 1.000.000, 23.000 og 9.000.000 euro (alle beløb skal konfiskeres efter den endelige domsafgørelse)
<b>Frankrig</b>	Ejendom og køretøjer i Italien, et skib og beslaglæggelse af 1.400 kg. kokain
<b>Italien</b>	Foreløbig konfiskation i Holland af 400.000 euro Beslaglæggelse af 800 kg. falske produkter i 10 lande Beslaglæggelse af et luksusur i Tyskland Beslaglæggelse af 300 kg. kokain i Belgien, Spanien, Italien og Tjekkiet Beslaglæggelse af dokumenter vedrørende registrering af 100 biler i Tyskland Beslaglæggelse af 700 kg. hash, en computer, mobiltelefoner og dokumenter i Frankrig, Spanien og Storbritannien Beslaglæggelse af en server i Østrig
<b>Østrig</b>	140.000 euro konfiskeret i Tjekkiet i en stor momssvindelsag 200.000 euro skal konfiskeres i Belgien i en stor momssvindelsag
<b>Finland</b>	13.000 euro skal konfiskeres i Spanien i en sag om hvidvask af penge 47.500 euro skal konfiskeres i Portugal
<b>Sverige</b>	1.685.800 euro konfiskeret i Sverige og et skib i et andet land
<b>Storbritannien</b>	Alle formuegoder og penge hos en hovedmistænkt (herunder et hus, en speedbåd og penge til en samlet værdi på over 1.200.000 euro) Flere luksusbiler i Spanien

### **Konfiskation og inddrivelse af udbytte**

Konfiskation og inddrivelse af udbytte fra strafbart forhold er to betydningsfulde redskaber til bekæmpelse af alvorlig grænseoverskridende kriminalitet. I et forsøg på at gemme ulovligt tilegnet rigdom skjuler organiserede kriminelle grupper ofte penge på bankkonti i udlandet eller omdanner udbyttet til aktiver, der er vanskelige at spore. Beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold kan derfor være effektive præventive midler.

Forskellige materielle og proceduremæssige regler i medlemsstaterne er dog fortsat væsentlige hindringer for efterforskning, identificering, sporing og inddrivelse af aktiver hidrørende fra grænseoverskridende organiseret kriminel virksomhed. Anvendelsen af princippet om dobbelt strafbarhed og bevisbyrden for aktivers ulovlige oprindelse er udbredte juridiske hindringer for anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelser om konfiskation.

Medlemsstaterne har meget forskellige ordninger for inddrivelse af aktiver. Mens de fleste aktiver kan inddrives efter en strafferetlig domfældelse, er der i visse medlemsstater indført civilretlige inddrivelsesprocedurer eller andre procedurer, så der kan træffes afgørelse om konfiskation uden en strafferetlig domfældelse. Grænseoverskridende anerkendelse af civilretlig beslaglæggelse og konfiskation giver dermed anledning til problemer i EU, problemerne understreges yderligere af forskelle i terminologi og juridiske begreber.

Hos Eurojust behandles spørgsmål om konfiskation og inddrivelse af aktiver enten ved møder mellem de nationale repræsentanter eller ved koordineringsmøder med nationale myndigheder. To nationale repræsentanter mødtes f.eks. for at drøfte, om der i én jurisdiktion kan ske indefrysning af den anklagedes aktiver for at sikre ofret erstatning. Eurojust spillede en vigtig rolle med at sikre anvendelsen af EU-instrumenterne vedrørende indefrysning og konfiskation af aktiver med henblik på at sikre erstatning for ofrene.

Store mængder aktiver blev konfiskeret i 2010 eller vil blive konfiskeret som led i de sager, der blev registreret hos Eurojust i årets løb. Nedenstående skema giver et overblik over nogle af de sager, hvor medlemsstaterne med Eurojusts bistand har inddrevet penge eller aktiver eller er nået til enighed om deres inddrivelse.

I 2010 foretog Eurojust ved hjælp af et spørgeskema en undersøgelse af ikkedomsbaserede konfiskationssystemer eller civilretlige inddrivelsesordninger i medlemsstaterne. Med udgangspunkt i 22 tilbagemeldinger viste svarene, at kun meget få medlemsstater primært pga. forfatningsmæssige krav havde indført sådanne foranstaltninger i deres lovgivning. Italien har eksempelvis årelang erfaring med sager om organiseret kriminalitet, hvilket afspejler sig i landets lovgivning om ikkedomsbaseret konfiskation.

I spørgeskemaet blev der også spurgt til medlemsstaternes retssystemer: om der fandtes tilsvarende redskaber til ikkedomsbaserede konfiskationssystemer eller

civilretlige inddrivelsesordninger. Selv om medlemsstaterne ikke har indført ikke-domsbaserede konfiskationssystemer eller civilretlige inddrivelsesordninger, har mange medlemsstater gennemført Rådets rammeafgørelse 2005/212/RIA af 24. februar 2005 om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold og har indført regler for udvidet konfiskation. Kun få medlemsstater har imidlertid et system, hvor formuegoder kan konfiskeres uden en tilknyttet straffesag.

I princippet bør en retsanmodning være tilstrækkelig for fuldbyrdelse af en kendelse om indefrysning eller konfiskation i forbindelse med en straffesag. Men procedurerne er ikke ligetil: modtagerne af retsanmodninger varierer eksempelvis fra en medlemsstat til en anden alt efter, hvilken fase retssagen befinder sig i, og hvor aktiverne til beslaglæggelse eller konfiskation er placeret. I nogle tilfælde skal retsanmodningerne sendes til retten i første instans eller anklagemyndigheden med jurisdiktion over det sted, hvor aktiverne befinder sig. I andre tilfælde skal retsanmodningerne sendes til den centrale

myndighed for internationalt samarbejde, og igen i andre til justitsministeriet.

Svarene på spørgeskemaet tyder på, at fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation er enklere i de medlemsstater, der har gennemført bestemmelserne i rammeafgørelsen 2006/783/RIA om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation.

Der opstår yderligere vanskeligheder i forbindelse med anmodninger om grænseoverskridende håndhævelse af ikke-domsbaserede konfiskationsafgørelser eller civilretlige afgørelser om inddrivelse pga. de forskellige juridiske begreber og krav. Et forsøg på at imødegå denne vanskelighed er den luxembourgske lov af 1. august 2007 om konfiskation, der giver mulighed for anerkendelse og håndhævelse af udenlandske afgørelser om konfiskation, der enten er baseret på en strafferetlig dom eller på visse betingelser en retlig afgørelse af strafferetlig art, idet det anerkendes, at der er blevet begået en eller flere lovovertrædelser, og at de ligger til grund for konfiskationsafgørelsen.

Aftaler mellem medlemsstaterne om overdragelse af konfiskerede formuegoder og om deling af konfiskerede aktiver har været med til at fremme indsatsen for at fratage gerningsmændene aktiver, der er erhvervet gennem kriminalitet. Eurojust bistod medlemsstaterne med at nå til enighed om sådanne aftaler. To sager om hvidvask af penge, der blev registreret hos Eurojust i 2010, omfattede eksempelvis konfiskationsafgørelser til fuldbyrdelse i Spanien og Portugal. Begge landes myndigheder er med Eurojusts mellemkomst blevet enige om at overføre indtjente penge til en tredje medlemsstat.

### **Kontrollerede leverancer**

I henhold til artikel 12, stk. 1, i konventionen fra 2000 om gensidig retshjælp forpligter hver medlemsstat sig til efter anmodning fra en anden medlemsstat at tillade kontrollerede leverancer på sit område som led i strafferetlig efterforskning af strafbare handlinger, som kan medføre udlevering. Kontrollerede leverancer kan være underlagt retligt samarbejde eller politisamarbejde, og i en række



I en italiensk sag blev der i 2007 indledt efterforskning af en organiseret kriminel gruppes aktiviteter i Afghanistan, Pakistan, Rumænien, Albanien og Italien. Gruppen havde hovedkvarter i Rom og Milano og var involveret i ulovlig indvandring og narkotikahandel og havde angiveligt til formål at finansiere radikal islamistisk terrorisme. Gruppen smuglede afghanske og pakistanske statsborgere med falske papirer til Italien via Iran, Tyrkiet og Grækenland. I Italien blev ofrene placeret i lastvogne, der skulle til Tyskland, Sverige, Belgien, Storbritannien og Norge. Eurojust fremmede efterforskningen, så man undgik overlappning i efterforskningsarbejdet hos de forskellige nationale myndigheder og en potentiel *ne bis in idem* situation, og sørgede for samtidig fuldbyrdelse

af europæiske arrestordre og var aktivt involveret i koordineringen af de sidste og meget vanskelige samtidige politioperationer i tre medlemsstater. Eurojust fremmede også samarbejdet mellem de judicielle myndigheder under hele operationen.

Eurojust ydede støtte til en dansk sag, hvor den kurdiske tv-station Roj TV med base i Danmark i 2010 efter flere års efterforskning blev tiltalt for at fremme terror. Sagen er den første af sin art, hvor en dansk medieorganisation bliver tiltalt for terrorisme. Eurojusts bistand var påkrævet for at fremme en fælles forståelse blandt de involverede lande af kriminalitetens art. Retssagen forventes at finde sted i 2011.

medlemsstater er en tilladelse påkrævet for at kunne gennemføre sådanne aktioner. Kontrollerede leverancer omtales eksplicit i artikel 9c., stk. 1, litra d, artikel 9d, litra a, og artikel 13, stk.7, litra b, i Eurojust-afgørelsen, hvilket understreger

den retlige dimension ved sådanne foranstaltninger.

I 2010 henviste medlemsstaterne sager om kontrollerede leverancer til Eurojust med henblik på at fremme en rettidig og

effektiv fuldbyrdelse heraf. Kontrollerede leverancers succes afhænger i høj grad af en effektiv koordinering og hurtige reaktionstider. I en stor sag om narkotikahandel bistod Eurojust med fuldbyrdelse af en kontrolleret leverance i fire medlemsstater, som endte med beslaglæggelse af 1.400 kg. kokain.

Eurojust hjalp også med at skabe klarhed omkring juridiske procedurekrav til kontrollerede leverancer, som kan variere meget fra én medlemsstat til en anden. I en sag hvor undercover-agenter skulle indsættes i en kontrolleret leverance, skulle der tages højde for specifikke krav til undercover-agenternes sikkerhed. Eurojust spillede en afgørende rolle med hensyn til at skabe klarhed omkring disse krav og med at vejlede de involverede medlemsstater om fremgangsmåden. I samme sag hjalp Eurojust den anmodende medlemsstat med hurtigt at udpege de kompetente myndigheder i den anmodede medlemsstat, som havde ansvar for undercover-agenternes sikkerhed og logistik. Med Eurojusts bistand var



den kontrollerede leverance en vellykket operation, og den hovedmistænkte blev anholdt.

Der findes ikke desto mindre stadig vanskeligheder og juridiske hindringer, der kan være en hæmsko for fuldbyrdelsen af kontrollerede leverancer i medlemsstaterne. Myndighederne i bestemmelseslandet bliver måske først klar over en ulovlig forsendelse, når den er undervejs eller reelt er nået ind i landet. Derudover kan de planlagte ruter blive ændret uden varsel.

## 2.5 Retligt samarbejde inden for prioriterede kriminalitetsområder

Som nævnt ovenfor er de kriminalitetsområder, der pt. udgør den største trussel for EU, blevet identificeret som terrorisme, narkotikahandel, menneskehandel, bedrageri, korruption, it-kriminalitet, hvidvask af penge samt andre aktiviteter i forbindelse med organiserede kriminelle gruppers deltagelse i samfundsøkonomien. Aspekter

af Eurojusts sagsbehandling inden for disse områder beskrives i det følgende.

### Terrorisme

Bekæmpelse af terrorisme, især finansiering af terrorisme, it-terrorisme og kemisk, biologisk, radioaktiv og nuklear

(CBRN) terrorisme, er et prioriteret fokusområde for Eurojust. Antallet af operationelle sager vedrørende terrorisme, herunder finansiering af terrorisme, hvor Eurojust blev anmodet om bistand, steg til 28 i 2010 i forhold til 21 i 2009. Oplysninger videregivet på grundlag af Rådets afgørelse 2005/671/RIA af 20. sep-



*Bombeangreb i Madrids toge, 11. marts 2004*



*Strategisk møde om terrorisme*

tember 2005 har givet Eurojust mulighed for at få et bedre overblik over de retsankendelser, der er sendt over hele EU, samt status for retssagerne.

Eurojust udsendte tre udgaver af "Terrorism Convictions Monitor" i 2010. Den

sendes til de nationale korrespondenter om terrorspørgsmål med henblik på både at identificere sager af interesse for hele EU, men også at indsamle oplysninger om udviklingen i lovgivningen og bedste praksis gennem retlige analyser af sager.

Der blev afholdt fem koordineringsmøder om terrorrelaterede sager hos Eurojust i 2010. Europol deltog i et af disse møder.

I lyset af Eurojusts fokus i 2009 på Kurdistan Arbejderpartis (PKK) aktiviteter i Europa foreslog den stående komite (COSI) i 2010, at Eurojust skulle undersøge de praktiske og juridiske muligheder for oprettelse af et fælles efterforskningshold mellem en medlemsstat og et tredjeland. Det kunne imidlertid ikke lade sig gøre pga. manglende lovgivning på området i det pågældende tredjeland. Med Eurojusts støtte blev der dog oprettet et fælles efterforskningshold mellem Belgien og Danmark i en terrorsag, hvor en person af tjetjensk oprindelse forsøgte at gennemføre en bombesprængning i København. Bombesprængningen mislykkedes, og den mistænkte blev anholdt. Det fælles efterforskningshold modtog økonomisk støtte fra Kommissionen via Eurojust.

I juni 2010 var Eurojust vært ved det sjette årlige strategiske møde om ter-

Det bulgarske nationale medlem ved Eurojust blev bedt om bistand i en sag med en organiseret kriminel gruppe, der smuglede gravide bulgarske kvinder til Grækenland for at føde der. Mødrene blev derefter tvunget til at opgive deres nyfødte babyer til adoption. Der blev benyttet falske id-papirer til ofrene. De bulgarske myndigheder anmodede om, at sagen blev åbnet hos Eurojust med henblik på koordinering og overvejelse om at oprette et fælles efterforskningshold. Der blev afholdt et koordineringsmøde hos Eurojust med deltagelse af de bulgarske og græske judicielle myndigheder og politi og Europol. Mødet medvirkede til, at både efterforskningen i Grækenland, der allerede var startet, og fuldbyrdelsen af den bulgarske anmodning om retligt samarbejde, blev fremskyndet. Der blev afholdt tydeligere møder med efterforsknings- og politimyndighederne i Bulgarien og Grækenland. Politimyndighederne i begge medlemsstater intensiverede også deres samarbejde og udvekslede relevante informationer direkte og gennem Eurojust. Koordinerede anholdelser fandt sted i Bulgarien og Grækenland, hvor der blev anholdt seks personer i Bulgarien og fem i Grækenland, og Bulgarien udstedte fem europæiske arrestordrer til Grækenland.

Statsborgere fra Tjekkiet, Slovakiet og flere andre østeuropæiske lande blev bragt til Storbritannien af en organiseret kriminel gruppe med et løfte om arbejde. Rejsen blev arrangeret af ejeren af et fiktivt selskab, der brugte sin samarbejdspartners e-mail-adresser, mobiltelefoner og transportmidler. Ofrenes nationalitetspapirer blev brugt af den organiserede kriminelle gruppe til ulovligt at modtage sociale ydelser fra det offentlige i Storbritannien. Den organiserede kriminelle gruppe bestod af tjekiske og slovakiske statsborgere. Et andet fiktivt selskab blev stiftet i Storbritannien af en slovakisk statsborger med det formål at registrere ofrene som ansatte i selskabet og åbne bankkonti i Storbritannien, som de offentlige sociale ydelser blev indbetalt på. Ejeren af det fiktive selskab forvaltede ofrenes bankkonti og kunne på den måde komme i besiddelse af alle de penge, der blev sat ind på de pågældende konti. Flere dage efter udbetalingen af de sociale ydelser blev ofrene tvunget til at forlade Storbritannien. Eurojust bistod med en vellykket koordinering af aktionerne, som førte til anholdelse og retsforfølgning af seks mistænkte og inddrivelse af et vist udbytte.

rorisme. Disse møder fungerer som platform for praktikere, primært de nationale korrespondenter for terrorspørgsmål, til at udveksle synspunkter, oplysninger og bedste praksis inden for bekæmpelse af terrorisme. De vigtigste punkter på dagsordenen var en evaluering af erfaringerne med EU's lister over personer og enheder inden for bekæmpelse af terrorisme og finansiering af terrorisme og anvendelse af krypteringsteknologi i terrorøjemed. Med hensyn til sidstnævnte emne anerkendte deltagerne, at der fortsat fremover vil blive udviklet generationer af peer-to-peer netværksarkitekturer, som vil gøre det vanskeligere for de retshåndhævende myndigheder at foretage overvågning eller kommunikationsaflytninger mellem personer med en kriminel eller terrorrelateret hensigt. Man vurderede, at det var vigtigt at få styrket EU's regler med hensyn til telefonaflytning, privatlivets fred og elektronisk kommunikation, så de retshåndhævende og judicielle myndigheder kan modtage oplysninger fra VoIP-udbydere om både metadata



(kilde og destination, dato, tidspunkt, varighed, type, brugers udstyr) og indhold af kommunikationen.

Med hensyn til punktet vedrørende EU's lister konkluderede deltagerne, at lister i sig selv ikke er nok til domfældelse for terrorforbrydelser men, at de altid skal analyseres sideløbende med andre af sagens omstændigheder. Det vil ikke desto mindre være vigtigt for de nationale myndigheder at lave løbende opdateringer af de nationale lister foruden de opdateringer, der foretages på EU-plan to gange om året.

Udover ovennævnte emner handlede det årlige strategiske møde også om rapporten om situationen og udviklingen med hensyn til terrorisme i Europa (TE-SAT), udveksling af oplysninger om terror-sager på grundlag af Rådets afgørelse 2005/671/RIA, og der blev endvidere holdt to oplæg om sager fra Frankrig og Spanien – den første vedrørende en dom afsagt mod De Tamilske Tigre (LTTE) om finansiering af terrorisme og den anden om ETA-terrorhandling og aktiviteter udført

af organiserede politiske partier og med henvisning til en kendelse afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol den 30. juni 2009.

#### *Aftale mellem EU og USA om programmet til sporing af finansiering af terrorisme*

Aftalen mellem Den Europæiske Union og USA om programmet til sporing af finansiering af terrorisme (TFTP) trådte i kraft den 1. august 2010. I medfør af TFTP-aftalen skal visse kategorier af finansielle betalingsdata vedrørende banktransaktioner, der lagres på Den Europæiske Unions område af en udpeget udbyder af finansielle betalingstjenester, overføres til det amerikanske finansministerium. I henhold til TFTP-aftalen skal Eurojust modtage og overføre visse oplysninger med henblik på forebyggelse, efterforskning, opsporing eller retsforfølgning af terrorisme eller finansiering heraf. Derudover kan Eurojust begære en søgning af relevante oplysninger, der indhentes via TFTP-aftalen fra det amerikanske finansministerium, når der er grund til at formode, at den pågældende person eller

enhed har en forbindelse til terrorisme eller finansiering heraf.

Eurojust indledte drøftelser med de relevante aktører, især Europol, med henblik på at finde hensigtsmæssige procedurer for gennemførelse af de relevante bestemmelser, og har stillet en retslig ekspert til rådighed i forbindelse med en undersøgelse af aftalen. Undersøgelsen forelægges blandt andre for Europa-Parlamentet.

#### **Narkotikahandel**

Den europæiske pagt vedrørende bekæmpelse af international narkotikahandel – afbrydelse af kokain- og heroinruter, der blev vedtaget af Rådet i juni 2010, slår fast, at narkotikahandel fortsat udgør en trussel for EU-borgernes sikkerhed og sundhed. Effektiv respons på grænseoverskridende trusler er påkrævet på europæisk plan, eftersom organiserede kriminelle netværk inden for narkotikahandel ikke kender nogen grænser, og de formår at tilpasse sig de bekæmpelsesforanstaltninger, der træffes af de enkelte medlemsstater.

Ungarn bad Eurojust om bistand i landets største momskarruselsvindelsag. Sagen omfattede 13 medlemsstater, fem tredjelande og israelske statsborgere som frontfigurer. Det anslåede momstab i Ungarn var 33,4 millioner euro. Et handelsfirma spillede den centrale rolle i en sag, hvor en lang række selskaber fra de involverede lande sendte varer eller blot falske fakturaer til firmaet, der så "importerede" dem tilbage gennem en lang række buffer-selskaber, der alene skulle gøre det muligt for den centrale handelsvirksomhed uberettiget at forlange momsens refunderet. Aktiviteterne i nogle af disse udenlandske import-/eksportfirmaer var allerede under efterforskning i de lande, hvor de var etableret, dvs. i Letland og Spanien, som del af et endnu større kriminelt netværk end det, der blev efterforsket i Ungarn. Oversøiske selskaber på Seychellerne blev brugt til at hvidvaske penge optjent gennem kriminel virksomhed. Gerningsmændene fik en dobbelt fortjeneste ud af det, fordi de også solgte varerne. Sagen er ikke en typisk karruselsvindelsag, fordi der ved flere lejligheder kun var tale om falske fakturaer uden reelle varer, og sommetider indeholdt fakturaerne oplysninger om en anden type eller et andet antal varer. I lyset af det komplekse

svindelssystem anmodede de ungarske myndigheder om bistand hos Eurojust og Europol. Der blev afholdt et koordineringsmøde hos Eurojust i starten af 2010, hvor anklagere og efterforskere fra Bulgarien, Cypern, Tyskland, Grækenland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Spanien og Slovakiet udvekslede oplysninger, hjalp med at udfærdige retsanmodninger med inddragelse af alle de udvekslede oplysninger og udviklede en strategi til optrevling af netværket. Takket være Eurojusts koordinering blev størsteparten af de ungarske retsanmodninger fuldbyrdet inden udgangen af 2010.

I juli 2010 anholdte den hollandske efterretnings- og efterforskningsafdeling inden for socialsikring ("Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst") under ledelse af den centrale anklagemyndighed for alvorlig økonomisk bedrageri og miljøkriminalitet ni landmænd i en sag vedrørende hvidvask af penge, falske papirer og medlemskab af en kriminel organisation. Den hollandske offentlige anklagemyndighed mistænkte landmændene for hvidvask af et tocifret millionbeløb i euro gennem brug af falsk virksomhed. I alt deltog 225 retshåndhævende embedsmænd og skattekontrollører i efterforskningen. Der blev

også foretaget efterforskninger i Polen, Cypern, Belgien, Danmark, Frankrig og Schweiz. Der blev kun foretaget anholdelser i Holland, men der blev anmodet om dokumenter og penge beslaglagt i alle involverede lande. For at sikre en sammenhængende og koordineret grænseoverskridende indsats blev der afholdt adskillige møder, herunder et koordineringsmøde hos Eurojust, med efterforskere og anklagere fra de involverede lande for at styre indsamlingen af bevismateriale, beslaglæggelsen af aktiver og anholdelserne.

Med Eurojusts tidligere inddragelse i en sag om alvorligt bedrageri vedrørende to medlemsstater blev en jurisdiktionskonflikt afværget. Kriminelle i medlemsstat A havde kontaktet velhavende udstationerede i medlemsstat B og bedraget dem for flere millioner pund gennem en såkaldt Ponziplan. Penge fra en samling investorer blev brugt til at betale afkast til andre investorer. Begge jurisdiktioner havde udpeget mistænkte og indledt efterforskning. Eurojust blev gjort opmærksom på de to sideløbende efterforskninger og indkaldte til et koordineringsmøde, hvor den potentielle jurisdiktionskonflikt blev drøftet, og man nåede til en principiel enighed om, at der skal være



adgang for de retsforfølgende myndigheder til materiale fra den anden jurisdiktion. Eurojusts tidlige inddragelse var med til at mindske risikoen for dyre sideløbende retsforfølgninger om bedrageri, færre unødvendige omkostninger for medlemsstaterne og større sandsynlighed for et korrekt resultat ved sagernes afgørelse.

De bulgarske myndigheder bad om Eurojusts bistand i en bedragerisag om projekter, der havde modtaget støtte under SAPARD-programmet (et EU-program, som har til formål at forbedre

og forarbejde fødevarer og fiskeriprodukter). Bedrageriet var foregået mellem 2004 og 2006. De bulgarske myndigheder arbejdede allerede på sagen sammen med OLAF, og der var behov for Eurojusts bistand med henblik på at oprette et fælles efterforskningshold mellem Spanien og Bulgarien. Efterforskningen i Bulgarien blev indledt efter, at selskaber og individer, der var involveret i bedrageriet, var blevet identificeret. Myndighederne havde brug for at spore de varer, der var blevet købt med midler fra SAPARD-programmet, og kortlægge pengestrømmene. Da

de havde fået alle brikkerne på plads, planlagde de bulgarske myndigheder at konfiskere udbyttet fra strafbart forhold og bringe sagen for domstolen. Eurojust var vært ved et koordineringsmøde i juni mellem Bulgarien, Spanien, Ungarn og OLAF, hvor det viste sig, at efterforskningen i én medlemsstat allerede var meget fremskreden i forhold til den anden. Koordineringsmødet gav mulighed for at få et overblik over hele sagen, selv om det i dette specifikke tilfælde var hensigtsmæssigt med særskilte retsforfølgninger i de forskellige jurisdiktioner.

Medlemsstaterne har brugt Eurojusts ressourcer til at lette samarbejdet og koordineringen mellem nationale judicielle myndigheder med henblik på at bekæmpe narkotikahandel. De fleste registrerede sager (254) hos Eurojust i 2010 vedrørte narkotikahandel. Det har takket være Eurojusts aktive rolle i koordineringen af sager om narkotikahandel været muligt at etablere forbindelser til lande uden for EU i mange sager. Eurojusts sagsarbejde har især vist, at vestafrikanske statsborgere i

stigende grad er involveret med narkotikadistributører i Tyrkiet og Colombia.

I 2010 afholdt Eurojust 39 koordineringsmøder om sager vedrørende narkotikahandel, som var kriminalitetstypen med flest sager. Eurojust inviterede Europol til at deltage i halvdelen af disse koordineringsmøder. I tre sager blev der med Eurojusts bistand oprettet et fælles efterforskningshold, og et af de tre efterforskningshold omfattede også Europol.

Man er stødt på specifikke problemer i forbindelse med retsforfølgning af sager om narkotikahandel. Bekymringer omkring proportionalitet kan f.eks. skabe forsinkelser for retsanmodninger, hvis den fuldbyrdende medlemsstat ikke vurderer, at mængden af narkotika er væsentlig. I andre medlemsstater er det i henhold til princippet om obligatorisk retsforfølgning påkrævet, at de nationale myndigheder indleder efterforskning i sager om narkotikahandel uanset mængden af den involverede narkotika. Eurojust

intervenerede i begæringer om bevismateriale som led i f.eks. aflytninger, hvor forskellige udgangspunkter i medlemsstaterne gav anledning til vanskeligheder.

### Menneskehandel

Eurojusts sagsbehandling bekræfter, at menneskehandel hyppigst finder sted med henblik på tvangsarbejde og/eller seksuel

Takket være Eurojusts indgriben blev der oprettet et fælles efterforskningshold mellem to medlemsstater for at skabe fremdrift i efterforskningen og retsforfølgningen af en sag om alvorlige anklager om korruption. Der var blevet stillet midler til rådighed til indkøb af medicin til brug i lande, hvor specifikke sygdomme var endemiske. Tildelingen af kontrakten for medicin skulle angiveligt have været genstand for korruption. Pga. af sagens internationale karakter var det især problematisk at indhente beviser fra vidner, der boede forskellige steder. Eurojust var med til at udarbejde og underskrive aftalen om et fælles efterforskningshold i Haag mellem de involverede medlemsstater. Der blev hurtigt fundet afgørende bevismateriale, og sagen er verserende.



udnyttelse. I 2010 blev koordineringen af efterforskning og retsforfølgning i sager om menneskehandel fortsat fremmet via et øget samarbejde med Eurojust.

Der blev i alt registreret 87 sager i 2010. Disse sager udgør 6 % af det samlede sagsarbejde.

Antallet af koordineringsmøder om sager om menneskehandel steg fra fem i 2009 til 13 i 2010.

Juridiske hindringer for retligt samarbejde mellem medlemsstaterne i sager



Eurojust koordinerede på EU-plan en politi- og retlig aktion i 13 lande mod grupper af computerservere, der hostede piratkopier og netværk, der stod for udbredelsen af dette materiale. Siden efterforskningen gik i gang i 2008 er de fire mest fremtrædende grupper, der står bag distributionen på internettet af 80 % af produktionerne på hollandsk eller på fremmedsprog med hollandske undertekster, blevet identificeret. Undersøgelsesdommeren og it-kriminalitetsenheden hos det belgiske politi inddrog Eurojust og Europol i koordineringen af internationale aktioner og fik hjælp til fuldbyrdelse af retsanmodninger til medlemsstaterne og forbindelsesanklagerne for Kroatien og Norge. Både Eurojust og Europol var med til at fremme den internationale koordinerede aktion. Formålet var at lukke og beslaglægge 48 servere eller grupper af servere, der var identificeret som en del af det netværk, der hostede piratkopier. 16 personer blev anholdt. Det anslås, at piratkopierne betød et tab i ophavsrettigheder og indtjening for produktionsselskaberne på 30 millioner euro alene i Belgien og op til 6 milliarder euro i Europa.

I en italiensk sag blev en meget stor kriminel organisation inden for børnepornografi og misbrug via internettet med krypteret software optrevet. Takket være den omfattende og rettidige støtte fra Eurojust blev efterforskningsområdet udvidet til yderligere 11 lande. Ved et koordineringsmøde blev der udvekslet computerlogs og IP-adresser, som skabte forbindelsen til de andre lande, og der blev indledt efterforskninger i de andre involverede lande. Eurojust var i stand til at følge med i efterforskningerne og den samtidige gennemførelse af anholdelser og beslaglæggelse af materiale, og kunne derfor senere udlevere nye IP-adresser til adskillige nationale myndigheder i de lande, hvor IP-listerne pga. deres databeskyttelsesregler var blevet slettet af internetudbydere. Som følge af den koordinerede efterforskning blev der gennemført 12 ransagninger i ti lande, og otte personer blev anholdt. Adskillige computere og andet materiale blev beslaglagt. Sagen er verserende.

om menneskehandel vedrørte hovedsagligt bevismaterialets antagelighed. I mange tilfælde er ofrene for menne-

skehandel med henblik på seksuel eller arbejdsmæssig udnyttelse også illegale indvandrere. Når en organiseret kriminel

gruppe optrevles, anholdes ofrene og indkaldes til at vidne mod medlemmerne af den kriminelle gruppe. Ofte er ofrene ikke villige til eller ikke til stede for at møde op i retten som vidner. Derfor kan deres første vidneforklaring ikke bekræftes under retssagen og kan dermed ikke indgå som bevis i de fleste medlemsstater. Desuden er direkte trusler og vold mod ofrene og deres familier i høj grad med til at afholde vidnerne fra at afgive forklaring. I en række af de sager, der er registreret hos Eurojust, kender de kriminelle netværk ofrenes familier, hvilket er med til at øge sandsynligheden for trusler mod vidnerne, så de er i fare både før og efter retssagen. I nogle sager blev ofrenes familier tvunget til at betale en "gæld" til det kriminelle netværk.

Disse vanskeligheder danner grundlag for bekymringen i udtalelse nr. 7/2010 fra Europa-Kommissionens ekspertgruppe om menneskehandel. Mens de specialiserede organer har konstateret en stigning i antallet af ofre for menneskehandel, er der ikke sket en stigning i antallet af retsforfølgninger.



## Bedrageri

Dette afsnit fokuserer på bedragerirelateret kriminalitet, herunder skattesvig, computersvig, avanceret gebyrsvindel, underslæb og momssvindel. Der blev registreret i alt 198 bedragerirelaterede sager i 2010, dvs. et lille fald i forhold til tidligere år. Disse sager udgør 14 % af den samlede sagsmængde hos Eurojust. Der blev registreret seks sager om kriminalitet, som skader EU's finansielle interesser, i 2010.

Eurojust afholdt 17 koordineringsmøder under kategorien bedrageri.

Et gennemgående problem i sager om grænseoverskridende bedrageri er som i andre kriminalitetstyper forsinkelse i fuldbyrdelsen af anmodninger om retligt samarbejde. Bedragerisager omfatter typisk betydelige mængder bevismateriale i form af dokumenter, hvilket stiller krav til kapaciteten hos både de udstedende og de fuldbyrdende judicielle myndigheder. Fuldbyrdelse af retsanmodninger kan opfattes som særdeles tids- og ressourcekrævende, og

Et koordineringsmøde handlede om problemerne med at indhente bevismateriale med relation til pengeoverførsler. I denne specifikke sag var de beløb, der blev overført via Western Union fra Grækenland, lagt på et niveau, der lå under loftet for kontrol. Der findes forskellige systemer for denne form for kontrol i medlemsstaterne, og disse kan omgås, hvis pengeoverførslerne for eksempel foretages med finansielle eller andre produkter. Med Eurojusts inddragelse og koordineringsmødet blev der skabt mulighed for yderligere at skaffe bevismateriale: ved at skabe klarhed omkring juridiske bestemmelser, lette udvekslingen af oplysninger mellem nationale myndigheder, omskrive en anmodning om gensidig retshjælp og give supplerende oplysninger.

Organiserede kriminelle grupper har været hurtige til at udnytte de finansielle muligheder for ulovlig handel med CO<sub>2</sub>-kvoter til at begå momssvindel og hvidvask af penge på internationalt niveau. De formodede gerningsmænd havde tilbage i 2009 oprettet forskellige kæder for handel med CO<sub>2</sub>-kvoter i Tyskland, som indgik i en international momskarruselstruktur. Et tysk "skraldemandsselskab" købte CO<sub>2</sub>-kvoter fra udenlandske leverandører og sendte køberne fakturaer med tydelig anvendelse af moms. Når CO<sub>2</sub>-kvoterne blev solgt videre, blev der hverken opgivet eller betalt moms til skattemyndighederne. CO<sub>2</sub>-kvoterne blev derefter solgt videre til forskellige "buffer-selskaber", indtil de igen blev eksporteret til en anden medlemsstat af den såkaldte "distributør". Distributøren gjorde krav på tilbagebetaling af den indbetalte moms til skattemyndighederne på grundlag af de modtagne fakturaer fra de foregående medlemmer af kæden. Eurojust ydede støtte til efterforskningen ved at koordinere over 100 ransagninger og indefrysning af aktiver, der alle planmæssigt blev gennemført samtidig i ni medlemsstater og fem tredjelande. Takket være den hurtige fuldbyrdelse af retsanmodninger og koordineringen gennem Eurojust kunne statsadvokaturen i Frankfurt beslaglægge i alt 100.000.000 euro. Takket være den prompte overførsel af det bevismateriale, der var blevet beslaglagt i de forskellige medlemsstater, var der tilstrækkeligt bevis for med en begrundet mistanke at anholde flere hovedmænd i den organiserede kriminelle gruppe, der blev sigtet for mere end én alvorlig lovovertrædelse. Sagen illustrerer den mer-værdi, Eurojust tilføjer medlemsstaterne i sager om skattesvig.



I slutningen af november 2010 blev der iværksat en storstilet samtidig politi- og retlig aktion i Frankrig og Italien mod en international bande kaldet "Children of the Metros." Den kriminelle organisation brugte børn i alderen 10-16 år til at stjæle pengepunge og tasker i metroerne. Ofrene var hovedsagligt turister. Unge medsammensvorne i alderen 17-19 år tilrettelagde tyverierne på stedet. Fransk politi arresterede 16 mistænkte, og italiensk politi arresterede 6 mistænkte. Den kriminelle organisation var også mistænkt for at stå bag hvidvask af penge og ulovlige planer om biltyveri. Anholdelserne fandt sted efter aftaler og en planlagt strategi ved et koordineringsmøde, der blev afholdt hos Eurojust i oktober 2010. En fransk undersøgelsesdommer udstedte europæiske arrestordre efter mødet.

I "Gomorra"-sagen, der omfattede ulovlig handel med falske produkter som f.eks. elektriske generatorer, kædesave, boremaskiner og tøj, blev de ulovlige varer fremstillet i Kina og solgt over hele verden via Napoli. Inden varerne blev solgt, sørgede banden for at sætte falske mærker på varerne fra kendte selskaber, og varerne blev derefter solgt af dørsalgssælgere i landdistrikter. Elvarerne overholdt ikke EU's sikkerhedsstandarder og udgjorde dermed en sundheds- og sikkerhedsrisiko for brugerne. Den kriminelle virksomhed var yderst lukrativ – et hold med to sælgere tjente f.eks. 250.000 euro på blot 2-3 måneders ulovligt arbejde. Den kriminelle gruppe bestod af over 60 personer, primært italienere, der var meget organiserede og med afdelinger over hele Europa. Finansielle efterforskninger pegede mod Napoli, og der var også tegn på hvidvask af penge af fortjenester gennem Australien og Island. Operationen startede med en efterforskning i

Belgien og fortsatte hos Europol, hvis analyserapporter førte til, at der blev indledt adskillige efterforskninger over hele Europa med Eurojusts bistand. Der blev afholdt fem koordineringsmøder for at udveksle oplysninger, skabe opmærksomhed omkring forbindelserne mellem kriminalitet med tilsyneladende lav prioritet (forfalskning) og karteller omfattende organiseret kriminalitet med forbindelse til "la Camorra", og koordinere aktioner blandt flere retshåndhævende og retslige myndigheder med henblik på at gennemføre samtidige operationer. Man vedtog en særlig juridisk strategi til at koordinere operationerne (anholdelser og beslaglæggelser), som så blev gennemført i flere medlemsstater for at undgå, at bevismateriale blev spredt samt, at de kriminelle flygtede. Der var udfordringer på flere fronter ved denne efterforskning: gendannelse af det kriminelle netværk, indledning af efterforskninger og gennemførelse af samtidige operationer. Den sidste fase med anholdelser og samtidige ransagninger og beslaglæggelser bød på yderligere udfordringer: aktiviteternes hastende karakter (på mindre end to uger), identificering af de kompetente myndigheder, de forskellige juridiske krav og bevisbyrden for at kunne gennemføre ransagninger i visse lande, dårlig kvalitet i oversættelsen af retsanmodningerne og behov for simultan fuldbyrdelse af retsanmodningerne på selve aktionsdagen. Eurojust afholdt et møde med de berørte medlemsstater for at løse alle disse problemer og koordinerede aktionsdagen sammen med Europol via et mobilt kontor i Napoli. Aktionen førte til, at 67 mistænkte blev anholdt, 143 lagre blev ransaget, over 800 tons falske produkter blev beslaglagt (estimeret værdi 12 millioner euro), aktiver til over 16 millioner euro blev inddrevet, og der blev fundet nye efterforskningsspør, som pegede mod et nyt land.

disse ressourcer må tages fra andre preserende nationale opgaver. Fuldblyrdelse af internationale anmodninger om retligt samarbejde er sjældent at finde blandt resultatindikatorer for de nationale myndigheder og anses snarere som en hindring for at nå de nationale resultatmål.

En anden vanskelighed i relation hertil er, at nogle bedragerisager fører til en negativ jurisdiktionskonflikt, hvor ingen lande er indstillet på at efterforske eller retsforfølge. I 2010 fremgik det af en række sager tydeligt, at bedrageri finder sted på globalt plan ofte med brug af internettet, og hvor princippet om territorial jurisdiktion kan forhindre en effektiv respons. Bedrageriet kan med forsæt begås på forskellige steder og i forskellige lande af personer med forskellige nationaliteter. De mistænkte opholder sig ofte i andre lande, som ikke rammes af den begåede kriminalitet, og hvis domstole ikke har kompetence til at retsforfølge på grundlag af territorial- og nationalitetsprincipperne.

I 2010 fortsatte Eurojust indsatsen omkring to igangværende projekter:

- det strategiske projekt om bedre udveksling af oplysninger og gensidig retshjælp mellem medlemsstaternes retlige myndigheder inden for momssvindler og
- projektet om forbedring af gensidig retshjælp og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og andre europæiske lande og områder inden for økonomisk og finansiell kriminalitet.

Samtidig deltog Eurojust som observatør i den 5. runde af gensidige evalueringer om finansiell kriminalitet og finansiell efterforskning. Eurojust-observatørerne spillede en aktiv rolle under evalueringebesøgene og bidrog til udarbejdelsen af de endelige evalueringerapporter, og sikrede dermed, at der var den fornødne fokus på retligt samarbejde på dette område samt, at eventuelle praktiske og juridiske hindringer var identificeret.

### **Korruption**

Der blev i 2010 registreret i alt 31 sager om korruption svarende til en stigning på 55 % i forhold til 2009. Sager om

korruption blev drøftet på 11 af de 141 koordineringsmøder i 2010.

En af de nye bestemmelser i Eurojust-afgørelsen er oprettelsen af det nationale Eurojustkoordineringssystem, der sammen med andre centrale nationale aktører inden for retligt samarbejde kommer til at omfatte kontaktpunkter til bekæmpelse af korruption. Rådets afgørelse 2008/852/RIA af 24. oktober 2008 om et net af kontaktpunkter til bekæmpelse af korruption fastsætter i artikel 1, at: "for at forbedre samarbejdet mellem myndigheder og instanser for forebyggelse og bekæmpelse af korruption i Europa oprettes et net af kontaktpunkter mellem Den Europæiske Unions medlemsstater. Kommissionen, Europol og Eurojust inddrages fuldt ud i nettes aktiviteter." Eurojust vil sikre, at der tages nøje hensyn til antikorrupsionsnettet i forbindelse med implementeringen af det nationale Eurojustkoordineringssystem.

### **It-kriminalitet**

It-kriminalitet er et tydeligt eksempel på, hvor vanskelig efterforskning og retsfor-



## Kontaktpunkt for beskyttelse af børn

Eurojust har siden 2004 registreret i alt 135 sager om børn, og yderligere fire sager er registreret af Norge om børnerelaterede forhold. I 2010 registrerede Eurojust 40 sager mod børn.

I Eurojusts sager er den mest udbredte kriminalitetstype, der rammer børn, sexmisbrug, herunder voldtægt og seksuel udnyttelse, billeder af børnemisbrug (børnepornografi) og menneskehandel.

Kontaktpunktet for beskyttelse af børn hos Eurojust styrkede Eurojusts samarbejde med EU-koalitionen mod kommerciel seksuel udnyttelse af børn på nettet (EFC) og intensiverede kontakter med arbejdsgruppen om beskyttelse af børn mellem EU og USA på dette område. Kontaktpunktet for beskyttelse af børn og forbindelsesanklageren for USA afholdt et møde i denne arbejdsgruppe hos Eurojust. Drøftelserne omhandlede principperne bag online-grupper og sociale netværkssider, der bruges til at udveksle billeder af børnemisbrug, de nyeste teknologier i denne sammenhæng (f.eks. e-mail, internetrelateret chat, SMS-servicer, Bulletin Board Systems, P2P, osv.) og strategier til at

overvinde kryptering og andre metoder, der anvendes af børnemisbrugsnetværk. Der blev også udvekslet bedste praksis om, hvordan man håndterer krypterede og anonymiserede data.

USA var involveret i sager om ulovlige billeder af sexmisbrug med børn. Disse sager gav anledning til tekniske vanskeligheder i forhold til kryptering eller andre sløringsmetoder og til at fastlægge gerningsmændenes rigtige identitet. Med hjælp fra Eurojust kontaktpunktet for beskyttelse af børn er der blevet nedsat en teknisk arbejdsgruppe hos Eurojust, med Europol og strafferetsafdelingen i det amerikanske justitsministerium, og gruppens fokus er at retsforfølge disse forbrydelser. I arbejdsgruppen udveksler anklagere og kriminalvidenskabelige eksperter oplysninger om de seneste teknologier og finder ud af, hvordan gerningsmænd forsøger at sløre deres aktiviteter og skjule deres identitet. Arbejdsgruppen har haft adskillige møder med Eurojusts kontaktpunkt for beskyttelse af børn. Der er i 2011 planlagt et besøg hos de amerikanske enheder og centre for børnebeskyttelse i Washington DC.

følgning af kriminalitet på tværs af landegrænser er. Eurojust har i forbindelse med sagsbehandlingen konstateret, at der i sager om it-kriminalitet – som oftest

multilaterale af natur – opstår negative jurisdiktionskonflikter: nationale myndigheder koncentrerer sig kun om kriminelle handlinger, der begås inden for deres

egne grænser i stedet for at forsøge at bekæmpe problemet på EU-niveau med risiko for, at den begåede kriminalitet forbliver ustraffet. I 2010 arbejdede

Eurojust sammen med partnere om at sætte ind mod denne form for straffrihed. Det kan især bemærkes, at Eurojust har deltaget i det europæiske forum for spørgsmål om it-kriminalitet, der omfatter det såkaldte Internet Crime Reporting Online System og Europols analyseregister CYBORG.

Eurojust registrerede i 2010 32 sager om it-kriminalitet. Dette tal antyder, at der ikke rapporteres om alle sager. Eftersom de nationale myndigheder forståeligt nok har fokuseret på følgen af sager om it-kriminalitet (udbredelse af terrorismemateriale, bedrageri, tyveri af intellektuel ejendomsret, pornografi, osv.) i deres egne jurisdiktioner, har de anvendte metoder til at begå de strafbare handlinger ikke altid været i fokus i forbindelse med sagsregistreringen. Eurojust afholdt et koordineringsmøde i 2010.

### Hvidvask af penge

I 2010 var hvidvask af penge fortsat en udbredt kriminalitetstype med i alt 146 sager. Dette tal viser en lille, men trods

alt vigtig stigning i antallet af sager om hvidvask af penge med 103 sager i 2008 og 125 i 2009.

26 koordineringsmøder hos Eurojust handlede i 2010 om hvidvask af penge. Ved ni af disse møder var det også nødvendigt at inddrage Europol. I 2010 blev der oprettet tre fælles efterforskningshold inden for dette kriminalitetsområde.

Eurojust var i 2010 sammen med det spanske EU-formandskab vært ved et strategisk seminar i Granada i Spanien om hvidvask af udbytte fra strafbart forhold og sporing og overdragelse af ulovlige aktiver. Seminaret havde primært fokus på udveksling af oplysninger om økonomisk kriminalitet mellem medlemsstaterne og anvendelse af instrumenter til gensidig retshjælp og gensidig anerkendelse i sager om økonomisk kriminalitet og indrivelse af aktiver. Deltagerne var enige om, at der er behov for effektive nationale systemer til bekæmpelse af hvidvask af penge, øget internationalt samarbejde og et mere aktivt bidrag fra Eurojust i komplekse multilaterale sager om hvidvask

af penge, indefrysning og konfiskation af aktiver fra strafbart forhold.

Der opstår en specifik juridisk hindring for bekæmpelse af hvidvask af penge i de tilfælde, hvor medlemsstaternes lovgivning kræver, at der foreligger en præcis angivelse af førforbrydelsen for hvidvask af penge. Eurojusts sagsbehandling viser, at organiserede kriminelle grupper ofte varierer deres kriminalitet: narkotikahandel kan være en del af en kriminel virksomhed med menneskehandel, og en narko-kurer kan også være offer for menneskehandel med henblik på seksuel udnyttelse. Krav om en helt præcis angivelse af førforbrydelsen kan gøre det særdeles vanskeligt at bekæmpe hvidvask af penge. Derudover kan forskellene i organisationsstrukturen hos de forskellige efterforskende og retsforfølgende myndigheder inden for økonomisk kriminalitet i medlemsstaterne give anledning til vanskeligheder. Endvidere anses "self-laundering" (pengetransaktioner med relation til udbytte fra lovovertrædelser, hvor gerningsmanden selv har begået førforbrydelsen) ikke som en strafbar handling i alle medlemsstater: hvidvask af penge bliver i

disse jurisdiktioner ikke retsfulgt, hvis det foretages af den person, der ulovligt kom i besiddelse af disse penge. Derfor er det særdeles vanskeligt at efterforske og spore strømmen af "sorte penge".

I de fleste komplekse sager om hvidvask af penge er førforbrydelsen narkotikahandel. I Italien er mafialignende kriminelle grupper ofte involveret i disse sager. De ulovlige fortjenester fra deres aktiviteter hvidvaskes ofte delvist i Italien. Alternativt investeres udbyttet i udenlandske ejendomme eller selskaber gennem flere forskellige finansielle kanaler. Den "forurening", der følger af kriminelles deltagelse i lovlige kommercielle aktiviteter kan påvirke den fair konkurrence for andre lovlige virksomheder. Konkurrenceforvridning af markedet kan være tegn på, at der foregår hvidvaskning af penge hidrørende fra organiseret kriminalitet.

### **Aktiviteter i forbindelse med organiseret kriminalitet**

I sine konklusioner til Eurojusts årsberetning 2009 støttede Rådet "Eurojusts

planer om at forbedre sine statistiske redegørelser for at kunne give Rådet mere detaljerede tal om denne type forbrydelser". Arbejdet fortsætter, og der er i sagsforvaltningssystemet registreret to kriminalitetstyper, der specifikt er forbundet med tilstedeværelsen af organiserede kriminelle grupper. Det drejer sig om "deltagelse i en kriminel organisation" og "organiseret røveri". I 2010 blev disse to former for kriminalitet registreret i Eurojusts sager 233 (hhv. 153 og 80) gange sammenlignet med 254 i 2009.

13 koordineringsmøder omhandlede organiseret røveri, mens deltagelse i en kriminel organisation var på dagsordenen ved 30 koordineringsmøder. Europol var inviteret til koordineringsmøder i seks sager om organiseret røveri og til 15 koordineringsmøder om deltagelse i en kriminel organisation.

I 2010 bidrog Eurojust til Europol's trusselsvurdering af organiseret kriminalitet (OCTA) med nogle specifikke oplysninger om forbindelserne mellem organiseret kriminalitet og andre kriminalitetstyper

ud fra et retligt perspektiv. Mens sager om organiseret kriminalitet i Storbritannien, Frankrig og Malta i de fleste tilfælde er forbundet med narkotikahandel, menneskesmugling, hvidvask af penge, ulovlig handel med våben og bedrageri, omfatter disse sager i Finland almindeligvis lovovertrædelser mod personers liv, frihed og personlige frihed (bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning). I Irland er terrorisme (deltagelse i IRA) hovedkriminalitetstypen med relation til deltagelse i en kriminel organisation. I Polen er størsteparten af de organiserede kriminelle grupper involveret i narkotikahandel, afpresning, smugling af alkohol og smugling af BMK (amfetamin) fra Rusland (hvor produktionen af BMK er lovlig). I Litauen beskæftiger de fleste organiserede kriminelle grupper sig med videresalg af narkotika, organiseret røveri, momssvindler, ulovlig smugling af varer, menneskehandel og bedrageri. I Italien omfatter sager om organiseret kriminalitet hyppigt mafialignende kriminelle grupper, der enten deltager direkte i kriminelle handlinger eller giver andre kriminelle grupper tilladelse til at udføre dem.

Portugal har til gengæld ingen stabile og etablerede organiserede kriminelle grupper (f.eks. mafialignende, gadebander, familieklaner, osv.), der er mere tale om ad hoc organisationer, som opererer i en vis periode. De er hovedsagligt involveret i narkotikahandel og menneskesmugling.

Sagerne om organiseret kriminalitet, der blev forelagt Eurojust i 2010, har afspejlet Rådets konklusioner om bekæmpelse af kriminalitet begået af mobile (omrejssende) kriminelle grupper. Disse kriminelle grupper beriger sig primært ved tyveri af ejendom eller ved svig, de er meget mobile og udnytter de manglende EU-grænser og operer også uden for EU i Skandinavien, Rusland, Ukraine, Hviderusland og Kina. I Estland har organiserede kriminelle grupper med speciale inden for butiksrøveri af juveler og luksusvarer f.eks. flyttet deres aktiviteter fra Estland til andre medlemsstater. I Litauen tilrettelægger visse grupper inden for narkotikahandel deres kriminelle aktiviteter uden for landets grænser og undgår, at narkotika/prækursorer skal passere gennem litauisk territorium.

Man er stødt på specifikke problemer i forbindelse med det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne i bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA af 24. oktober 2008 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet opfordrede til, at der sker en tilnærmelse i alle medlemsstaterne af definitionen af strafbare handlinger med forbindelse til deltagelse i en kriminel organisation og, at der over for fysiske og juridiske personer, som har begået sådanne strafbare handlinger eller er ansvarlige herfor, fastsættes straffe og sanktioner, som svarer til disse strafbare handlingers grovhed.

Medlemsstaterne skulle træffe de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme denne rammeafgørelse inden den 11. maj 2010. Lovgivningen på dette område varierer i høj grad medlemsstaterne imellem. Der er markante forskelle om specifikke emner (f.eks. førforbrydelsestype, sammenhæng/kontinuitet, straffe, osv.), og nogle medlemsstater tager i deres straffelovgivning ikke højde for lovovertrædelser med relation til deltagelse i en

kriminell organisation men har regler for lovovertrædelser omkring sammensværgelse til at begå bestemte former for kriminalitet. Det kan være forklaringen på, at der er så stor forskel på medlemsstaternes forelæggelse af sager til Eurojust med relation til kriminalitetstypen "deltagelse i en kriminel organisation", hvor nogle medlemsstater slet ikke registrerer sager under denne kriminalitetstype.

## 2.6 Fælles efterforskningshold

I 2010 ydede Eurojust fortsat støtte til fælles efterforskningshold og tilskyndede til oprettelse heraf ved at give oplysninger og vejledning til praktikere.

I medfør af artikel 9f i Eurojust-afgørelsen deltog Eurojusts nationale medlemmer i 2010 i 20 fælles efterforskningshold enten på vegne af Eurojust eller i deres egenskab af kompetente nationale myndigheder i kriminalitetstyper som bl.a. bedrageri, korruption, biltyveri, narkotikahandel og menneskehandel. Derudover blev Eurojust i 11 sager underrettet af



*Pressekonference om verdensomspændende pædofilt netværk*

Eurojust har siden 2008 gennem den norske forbindelsesanklager ydet støtte til en efterforskning om sexmisbrug af mindreårige og fremstilling og distribution af billeder af børnemisbrug. I takt med efterforskningens udvikling blev der afsløret mulige forbindelser til andre lande og mistænkte, herunder Italien, USA, Rumænien, Storbritannien, Belgien, Frankrig, Tyskland,

Tjekkiet, Afghanistan og Brasilien. Som følge af de involverede nationale myndigheders indsats, der var koordineret fra Eurojust, blev et verdensomspændende pædofilt netværk afsløret. Indtil videre foretages der efterforskning af ca. 30 mistænkte, de fleste i USA, og over 70 ofre er blevet identificeret. Der blev afholdt fem koordineringsmøder, hvor de deltagende lande udvekslede bevismateriale og koordinerede anmodninger om gensidig retshjælp og aktioner mod gerningsmændene. Koordineringen og udvekslingen af oplysninger gennem Eurojust gjorde det lettere at indlede og gennemføre efterforskningerne. Problemerne om, hvilken jurisdiktion, der havde kompetence til efterforskning og retsforfølgning, blev løst. Der blev planlagt og gennemført fælles aktioner af de norske, italienske, rumænske og amerikanske myndigheder, herunder ransagninger, anholdelser og afhøring af mistænkte. Det internationale samarbejde, der blev formidlet af Eurojust, gjorde det muligt for de retlige og retshåndhævende myndigheder at identificere gerningsmændene og redde talrige børneofre.

Den kroatiske enhed for afskaffelse af korruption og organiseret kriminalitet gennemførte en efterforskning af otte højtstående embedsmænd, heriblandt en tidligere politiker, for i perioden mellem 2006 og 2009 ulovligt at have godkendt og optaget lån med henblik på at få midler til at opkøbe aktier via mange forskellige andre selskaber i Kroatien og i udlandet. Tabene anslås at være på omkring 54.000.000 euro. Under den omfattende efterforskning blev der afhørt 29 vidner i andre lande, adskillige selskaber og bankkonti i andre lande blev kontrolleret, og tilhørende dokumenter blev indhentet. Der blev sendt anmodninger om gensidig retshjælp til Storbritannien, Norge, Ungarn, Tjekkiet, Malta, Serbien, Schweiz og Italien. Eurojust sørgede for fremme af anmodningerne og var dermed med til at skabe fremragende resultater, idet nogle dokumenter blev modtaget inden for 24 timer og i de fleste sager inden for nogle få dage. Anklagere fra Kroatien var til stede under vidneafhøringer i Ungarn og Malta. Ransagningerne i Malta var meget vellykkede, og der blev sikret vigtige dokumenter. Retssagen begynder i Kroatien i 2011.

medlemsstaterne om oprettelse af fælles efterforskningshold i overensstem-

melse med artikel 13, stk. 5, i Eurojust-afgørelsen.

Eurojust støtter og tilskynder fortsat til øget retlig uddannelse i anvendelsen af



fælles efterforskningshold i og uden for EU. Eurojust deltog i Europol's interne uddannelsesprogram om fælles efterforskningshold og tilbød uddannelse i fora for praktikere som eksempelvis Det Europæiske Politiakademi (CEPOL) og ved workshops, der blev arrangeret af Police Cooperation Convention for Southeast Europe Secretariat (PCC SEE).

I december 2010 arrangerede Eurojust sammen med Europol det sjette årsmøde i netværket af nationale eksperter for fælles efterforskningshold hos Europol. Ved mødet deltog eksperter og praktiskere fra 22 medlemsstater og repræsentanter for Kommissionen og Rådets Generalsekretariat. Blandt emnerne var praktiske oplysninger om flere nationale systemer for oprettelse af fælles efterforskningshold, støtten til fælles efterforskningshold, fælles efterforskningshold i tredjelande og kommende tendenser i fælles efterforskningshold. Der blev holdt to workshops – den ene om "krav til profil for en succesrig ekspert inden for fælles efterforskningshold på nationalt plan og fastlæggelse af rolle og opgaver", og den

anden var en løsningsorienteret drøftelse om hyppige problemer, der opstår i forbindelse med oprettelse, drift og afslutning af fælles efterforskningshold, som det opleves af praktikere.

#### **Eurojust og økonomisk støtte til operationer under fælles efterforskningshold**

Eurojust ydede fortsat støtte til fælles efterforskningshold i 2010 i form af økonomisk og logistisk bistand. På grundlag af to ansøgninger, der blev sendt til Europa-Kommissionen som led i støtteprogrammet "Forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet 2007-2013", modtog Eurojust midler til medfinansiering af fælles efterforskningshold i to tilfælde. I begge projekter har Eurojust ydet støtte til to almindelige typer udgifter med relation til aktiviteter under fælles efterforskningshold: rejse- og indkvarteringsudgifter og oversættelses- og tolkeudgifter. Udover den økonomiske støtte har Eurojust været i stand til at udlåne udstyr som f.eks. mobiltelefoner, bærbare computere og

som led i det andet projekt mobile scanere og printere.

Eurojusts første (pilot) medfinansiering af fælles efterforskningshold "Økonomisk, administrativ og logistisk støtte til fælles efterforskningshold med etablering af et ekspertisecenter med et centralt kontaktpunkt" blev lanceret i juli 2009 og afsluttet den 31. december 2010. Det bevilligede budget for projektet var 316.473 euro. Af i alt 34 ansøgninger om støtte under dette projekt blev 29 modtaget i 2010. Projektet ydede i 2010 støtte til ti fælles efterforskningshold i 13 medlemsstater og bevilligede i alt 292.537 euro.

Eurojusts andet medfinansiering af fælles efterforskningshold "Støtte til at øge anvendelsen af fælles efterforskningshold", startede den 1. oktober 2010 og kører frem til 30. september 2013. Budgettet for dette projekt blev forøget markant til 2.272.800 euro. Eurojust modtog 12 ansøgninger om støtte under dette projekt i perioden fra 25. oktober til 26. december 2010 og ydede støtte til 12



fælles efterforskningshold i 15 medlemsstater og bevilligede i alt 265.161 euro.

Yderligere oplysninger om Eurojusts igangværende medfinansiering af fælles efterforskningshold kan findes på Eurojusts websted.

## 2.7 Eurojusts sagsarbejde med tredjelande

Eurojusts samarbejde med tredjelande finder sted på grundlag af artikel 3, stk. 2, artikel 26a og artikel 27b i Eurojust-afgørelsen. I 2010 blev der foretaget en undersøgelse af Eurojusts sagsarbejde med tredjelande for perioden 1. september 2008 til 31. august 2010.

Schweiz var det tredjeland, der modtog flest anmodninger, efterfulgt af USA, Norge, Kroatien, Rusland, Tyrkiet, Albanien og Ukraine. Sagerne, der involverede mindst et tredjeland, omfattede

hovedsagligt narkotikahandel, bedrageri, hvidvask af penge, deltagelse i en kriminel organisation og menneskesmugling.

De fleste sager vedrørte hjælp til anmodninger om retligt samarbejde og koordinering. I størsteparten af sagerne medvirkede Eurojust til en hurtigere fuldbyrdelse af anmodninger om gensidig retshjælp, herunder udleveringsanmodninger. I den forbindelse var forsinkelser i fuldbyrdelsen af anmodninger om retligt samarbejde en tilbagevendende hindring.

Anmodninger om retligt samarbejde, der blev sendt til tredjelande ved Eurojusts mellemkomst, omfattede bl.a. anmodninger om bankoplysninger, afhøring af vidner og mistænkte, afhøringer ved hjælp af videokonference, aflytning af telekommunikation, ransagninger, kontrollerede leverancer, forkyndelse af stævninger og indefrysning, beslaglæggelse og konfiskation af aktiver.

Eurojust afholdt også koordineringsmøder, der fremmede udveksling af oplysninger og bevismateriale mellem kompetente myndigheder, samtidige fuldbyrdelser af anmodninger om retligt samarbejde, internationale arrestordrer, husransagninger og kontrollerede leverancer. De tredjelande, der hyppigst var involveret i koordineringsmøder hos Eurojust, var Schweiz, USA, Norge, Kroatien, Rusland, Tyrkiet, Albanien og Ukraine. I overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne blev der kun udvekslet operationelle oplysninger, herunder personoplysninger, ved Eurojusts mellemkomst med de tredjelande, der har indgået en samarbejdsaftale med Eurojust.

Bistand til de kompetente myndigheder i medlemsstaterne blev fremmet gennem kontakt med Eurojusts kontaktpunkter i tredjelande. Der blev efter behov også taget kontakt til forbindelsesretsembedsmænd og forbindelsesanklagere, der af medlemsstaterne er udstationeret i tredjelande.

**Forbindelsesanklagere fra tredjelande, der er udstationeret hos Eurojust**

Forbindelsesanklagere fra tredjelande, der er udstationeret hos Eurojust, kan registrere deres egne sager på baggrund af deres landes samarbejdsaftaler med Eurojust. Der er på nuværende tidspunkt tre forbindelsesanklagere hos Eurojust.

Forbindelsesanklageren fra Norge hos Eurojust registrerede 50 sager i 2010. Sagerne handlede om narkotikahandel, lovovertrædelser mod ejendom eller almenvellet, herunder svig, lovovertrædelser mod personers liv, førlighed og personlige frihed, menneskehandel og it-kriminalitet. Forbindelsesanklageren afholdt tre koordineringsmøder i 2010 med repræsentanter for otte medlemsstater, USA og Interpol.

Forbindelsesanklageren fra Kroatien hos Eurojust registrerede 11 sager i 2010. Sagerne handlede primært om korrupsion, lovovertrædelser mod ejendom eller almenvellet, herunder svig, lovovertrædelser mod personers liv, førlighed og personlige frihed og narkotikahandel. Syv af de 11 sager, der blev registreret af Kroatien, var korrupsionssager, hvoraf nogle omfattede indefrysning af bankkonti, aktiver, osv.

Forbindelsesanklageren fra USA hos Eurojust registrerede tre sager i 2010. Sagerne handlede primært om lovovertrædelser mod ejendom eller almenvellet, herunder svig, korrupsion, menneskehandel og it-kriminalitet. Forbindelsesanklageren afholdt to koordineringsmøder i 2010 med repræsentanter fra Tyskland, Grækenland, Frankrig, Ungarn, Holland

og Storbritannien samt med repræsentanter fra Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Schweiz.

Forbindelsesanklagerne bekræftede, at de oplevede lignende hindringer for sagsbehandlingen, som dem de nationale enheder stødte på.

Afholdelse af koordineringsmøder i komplekse sager er en af Eurojusts vigtigste styrker i samarbejdet med forbindelsesanklagere. Deres partnerskab er i høj grad med til at fremskynde fuldbyrdelsen af anmodninger og til at løse andre juridiske og praktiske problemer. Typisk har forbindelsesanklagernes tilstedeværelse hos Eurojust hjulpet praktikerne med at finde rundt i de komplekse bestemmelser, der gælder for retligt samarbejde mellem EU, medlemsstaterne og eksterne partnere.

## 3 Relationer med EU-partnere

### Det Europæiske Retlige Netværk

I henhold til artikel 25a, stk. 1, litra b, i Eurojust-afgørelsen indgår sekretariatet for Det Europæiske Retlige Netværk i Eurojusts personale, men som en særskilt enhed.

I 2010 blev relationerne mellem Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk styrket. I juni og november blev repræsentanter for Det Europæiske Retlige Netværk indbudt til at deltage i de to møder i den uformelle arbejdsgruppe om gennemførelse af den nye Eurojust-afgørelse (IWG). Deltagerne drøftede blandt andre emner medlemsstaternes, Eurojusts og Det Europæiske Retlige Netværks rolle med hensyn til at sikre et mere udbytterigt samspil mellem Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk.

Komplementariteten mellem Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk har været på dagsordenen ved to specifikke møder, der blev afholdt hos Eurojust. I oktober mødtes Kollegiets formandskab, den administrative direktør og formanden for Det Europæiske Retlige Netværk og holdet af forbindelsesanklagere med formandskabstrioen for Det Europæiske Retlige Netværk og sekretariatet for Det Europæiske Retlige Netværk for at drøfte, hvordan man kan styrke samarbejdet mellem Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk. Drøftelserne fokuserede på tre områder: hvordan man forbedrer informationsudvekslingen mellem Eurojust og kontaktpunkterne i Det Europæiske Retlige Netværk, i hvilke typer operationelle sager Eurojust og Det Europæiske Retlige netværk kan varetage supplerende aktiviteter, og hvordan man regelmæssigt kan evaluere samarbej-

det mellem Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk. Man nåede endvidere til enighed om at nedsætte en fælles aktionsgruppe bestående af repræsentanter for Eurojust, Det Europæiske Retlige Netværk og dets sekretariat, der skal finde praktiske løsninger til at styrke samarbejdet mellem Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk.

Den fælles aktionsgruppe mødtes for første gang i tilknytning til det femte møde i den uformelle arbejdsgruppe om gennemførelse af den nye Eurojust-afgørelse. Medlemmerne blev enige om, at der skal udarbejdes fælles "markedsføring" af Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk på EU-plan, så de to organisationer opfattes som "ét hold" af medlemsstaterne. I den forbindelse bør muligheden for et tættere samarbejde mellem Eurojust og Det Europæiske

Retlige Netværk gennem det nationale Eurojustkoordineringssystem udnyttes fuldt ud. På samme måde kan Eurojusts nationale medlemmer blive kontaktpunkter i Det Europæiske Retlige Netværk, når det er hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med de forskellige retssystemer i medlemsstaterne.

## Europol

Eurojust og Europol fortsatte deres indsats med at fremme tættere samarbejde inden for bekæmpelse af alvorlig grænseoverskridende kriminalitet ved at forbedre informationsudvekslingen og deres strategiske og operationelle samarbejde. Den 1. januar 2010 trådte den reviderede samarbejdsaftale i kraft og med den en række nye muligheder for øget samarbejde mellem de to organisationer, især med hensyn til præcisering af de situationer, der åbner op for samarbejde om sager mellem de to organer. Med samarbejdsaftalen følger også muligheden for midlertidigt at udstationere repræsentanter hos hinanden, samt pligt til at informere hin-

anden om deltagelse i fælles efterforskningshold. I henhold til artikel 22 i den reviderede samarbejdsaftale forelægges en fælles rapport om samarbejdet hvert år for Rådet.

I 2010 inviterede Eurojust fortsat Europol til at deltage aktivt i møderne i den uformelle arbejdsgruppe om gennemførelse af den nye Eurojust-afgørelse især i drøftelserne om, hvordan man kan fremme tættere forbindelser mellem det nationale Eurojustkoordineringssystem og Europols nationale enheder som forudsat i artikel 12, stk. 5, litra d, i Eurojust-afgørelsen.

Eurojust deltog i forskellige møder med lederne af de nationale enheder hos Europol. Eurojust afholdt også et møde for lederne af de nationale enheder og Kollegiet for at øge kendskabet til Eurojusts rolle i analyseregistre og muligheden for øget samarbejde som følge af de nye bestemmelser i den reviderede samarbejdsaftale.

Eurojust fortsatte med at udvikle sit strategiske samarbejde med Europol inden for organiseret kriminalitet og terrorisme.

I oktober 2010 leverede Eurojust et væsentligt bidrag til OCTA-rapporten 2011, udarbejdet efter en fast metode af analytikerne hos Eurojust og Europol. Bidraget omfatter kvalitative og kvantitative oplysninger om to års sagsarbejde hos Eurojust inden for de prioriterede kriminalitetsområder, der er omfattet af OCTA-rapporten. Data til den kvantitative analyse blev trukket fra sagsforvaltningssystemet og bearbejdet af Eurojusts sagsforvaltningsenhed, mens den kvalitative evaluering hovedsagligt tog udgangspunkt i interviews med de nationale enheder om udvalgte sager.

Eurojust fortsatte sit strategiske samarbejde med Europol inden for terrorismespørgsmål, hvor de to organisationer ved forskellige møder drøftede politikker og strategier for bekæmpelse af terrorisme og bidrog til Europols TE-SAT-rapporter.

Inden for det operationelle samarbejde blev Eurojust tilknyttet yderligere tre analyseregistre i 2010. Disse drejer sig om it-kriminalitet, pirateri til søs og illegal heroinhandel, og Eurojust er nu tilknyttet



i alt 15 analyseregistre. Europol deltog i 41 koordineringsmøder hos Eurojust. Udvekslingen af oplysninger gennem den sikre kommunikationsforbindelse steg med 27 %, og der blev i alt udvekslet 675 beskeder i 2010. Kvaliteten af samarbejdet har i stor grad medført fremragende resultater i operationelle sager, hvor Europol står for analyserapporter, som Eurojust kan bruge som udgangspunkt for aktiviteter inden for retligt samarbejde.

For at gøre det muligt at udveksle højere klassificerede informationer fremlagde Europol den 20. oktober 2010 et forslag for Eurojust om en revision af sammenligningstabellen mellem de respektive fortroligheds- og sikkerhedsstandarder, der skal gøre det muligt at udveksle informationer op til niveauet "EU Top Secret". Forhandlingerne om en ny hensigtserklæring mellem Eurojust og Europol blev afsluttet i januar 2011 og træder i kraft den 15. februar 2011.

For sager der involverer Europol, henvises til kapitel 2, især under organiseret kriminalitet og it-kriminalitet.

## Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig

For at styrke samarbejdet omkring bekæmpelse af svig, korruption og andre former for kriminalitet, som skader EU's finansielle interesser, fortsatte Eurojust og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i 2010 med at koordinere deres indsats og opretholde regelmæssige kontakter. Gennemførelsen af den praktiske aftale om samarbejdsordninger mellem Eurojust og OLAF fra 2008 ("den praktiske aftale") har vist, at samarbejdet om komplekse sager er blevet forbedret med en øget udveksling af sagshenvisninger, sagsresuméer og sagsrelaterede informationer og regelmæssig opfølgning på igangværende sager. I 2010 henviste OLAF fire sager til Eurojust, og Eurojust henviste en sag til OLAF.

Formanden for Eurojust og den fungerende generaldirektør for OLAF mødtes den 9. juli 2010 i Bruxelles for at evaluere samarbejdet og drøfte behovet for at forbedre metoderne til at udpege de sager,

hvor man ville få gavn af et samarbejde. Behovet for at undersøge synergi mellem de to institutioner blev understreget som en del af de nye muligheder, der følger af Lissabon-traktaten.

Der blev fortsat afholdt almindelige forbindelsesmøder mellem Eurojust og OLAF i 2010 med henblik på at styrke samarbejdet gennem udveksling af relevante sagsresuméer og generel feedback på de aktiviteter, der fandt sted i de pågældende sager. Forbindelsesmøderne har også fulgt de fremskridt, der er sket i forbindelse med oprettelse af et sikkert kommunikationsnetværk, som skal bruges til at udveksle informationer mellem Eurojust og OLAF. Netværket etableres inden for rammerne af Rådets afgørelse 2009/917/RIA om brug af informationsteknologi på toldområdet. Med denne afgørelse får Eurojust fra maj 2011 læseadgang til toldinformationssystemet og til det elektroniske sagsregister på toldområdet, og derved får Eurojust mulighed for omgående at få de oplysninger, så man i højere grad kan støtte de retlige myndigheder i medlemsstaterne.



*Direktør for Frontex,  
Ilkka Pertti Juhani Laitinen*

Som led i udvekslingsprogrammet mellem Eurojust og OLAF blev der i marts iværksat et studiebesøg hos Eurojust for ledende efterforskere og kontorchefer fra OLAF. Repræsentanterne for OLAF blev briefet om Eurojusts rolle, det sikre kommunikationssystem og gennemførelsen af den praktiske aftale og Eurojust-afgørelsen og konsekvenserne for det retlige samarbejde. Tilsvarende deltog repræsentanter for

Eurojusts nationale enheder i september i et møde i OLAF's bestyrelse, hvor de fik mulighed for at udveksle erfaringer med repræsentanter for flere OLAF-enheder, herunder efterforsknings- og toldenheden.

I December var Eurojust i samarbejde med Europol vært ved det 18. møde i OLAF's kommunikatornetværk om bedrageribekæmpelse (OAFCN). Eurojust har siden 2004 været institutionelt medlem af OAFCN – netværket af kommunikationschefer i de nationale myndigheder og organisationer - der beskæftiger sig med bedrageribekæmpelse.

For sager med OLAF, henvises til afsnit 2.5 under bedrageri.

### **Det Europæiske Agentur for Forvaltning af det Operative Samarbejde ved EU-medlemsstaternes Ydre Grænser**

I 2010 intensiverede Eurojust kontakterne med Det Europæiske Agentur for

Forvaltning af det Operative Samarbejde ved EU-medlemsstaternes Ydre Grænser (Frontex) for at oprette og opretholde et samarbejde i overensstemmelse med artikel 26, stk. 1, i Eurojust-afgørelsen.

Som en opfølgning på de uformelle kontakter mellem de to organisationer mødtes formanden for Eurojust og direktøren for Frontex den 29. april 2010 hos Eurojust for at drøfte mulige samarbejdsområder. Direktøren for Frontex deltog i et møde i Kollegiet og holdt et oplæg om Frontex's organisation og funktionsmåde.

Eurojust indledte de første kontakter med Frontex med henblik på en kommende forhandling af et udkast til en samarbejdsaftale i henhold til artikel 26, stk. 1, i Eurojust-afgørelsen.

### **Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere**

Grundlaget for samarbejdet mellem Eurojust og Det Europæiske Netværk for



Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN) inden for retslig uddannelse er fastsat i hensigtserklæringen, der blev underskrevet den 7. februar 2008. Inden for rammerne af udvekslingsprogrammet 2010 blev der iværksat to praktikophold af hver tre måneders varighed ved den italienske og østrigske nationale enhed hos Eurojust. Derudover deltog Eurojust i og bidrog aktivt til EJTN-seminarerne om "International Judicial Cooperation in Criminal Matters in Practice – EAW and MLA simulations", der blev afholdt i oktober og november 2010.

I 2010 foreslog Eurojust, at politi- og retlige myndigheder kunne deltage sammen ved et planlagt kursus om fælles efterforskningshold i Lyon, og dermed deltog både repræsentanter for Det Europæiske

Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere og Det Europæiske Politiakademi. Eurojust bidrog også direkte ved at tilbyde ekspertuddannelse ved arrangementet.

### Det Europæiske Politiakademi

Hensigtserklæringen mellem Eurojust og Det Europæiske Politiakademi (CEPOL), der har til formål at definere, fremme og forbedre uddannelse for politi og anklagere om bekæmpelse af alvorlig kriminalitet, trådte i kraft den 1. januar 2010.

Samarbejdet mellem Eurojust og CEPOL udvikledes fortsat gennem Eurojusts støtte til CEPOL's uddannelsesaktiviteter

og CEPOL's deltagelse i Eurojusts seminarer og konferencer. Eurojust var navnlig været ved to CEPOL-studiebesøg i 2010. Derudover støttede Eurojust aktivt CEPOL-seminaret om fælles efterforskningshold, der fandt sted i oktober 2010, og blev indbudt til at deltage i mødet i CEPOL's årlige programkomité, der blev afholdt i september 2010. Eurojust bidrog endvidere til CEPOL's femårige eksterne evaluering.

Eurojust og CEPOL er blevet enige om at undersøge mulighederne for uddannelseskurser for ledende polititjenestemænd og anklagere om fælles efterforskningshold i samarbejde med EJTN. Derudover vil Eurojust bidrage til udarbejdelsen og implementeringen af kursusmateriale og en fælles uddannelsesplan for Eurojust.





## 4 Udvikling



*Aled Williams taler til LIBE-udvalget i Europa-Parlamentet*

### Gennemførelse af Rådets afgørelse 2009/426/RIA

Den reviderede version af Eurojust-afgørelsen, der blev offentliggjort i juni 2009, tager sigte på at gøre Eurojust mere operationel. Det skal især ske ved at overføre visse sagsoplysninger til Eurojust og sikre, at praktikere i medlemsstaterne kan kontakte Eurojust døgnet rundt alle ugens dage.

Eftersom bestemmelserne i Eurojust-afgørelsen skal være gennemført i medlemsstaternes nationale lovgivning senest i juni 2011, fortsatte Eurojust arbejdet med den ambitiøse gennemførelsesplan i 2010 gennem den uformelle arbejdsgruppe, der består af eksperter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen samt medlemsstaterne. Programmet blev iværksat med henblik på at sikre, at der

findes hensigtsmæssige koordinerings- og kommunikations- samt kontrol- og evalueringsmekanismer.

Der blev afholdt to møder i den uformelle arbejdsgruppe i 2010. Møderne fokuserede hovedsagligt på det nationale Eurojustkoordineringssystemets oprettelse og funktionsmåde, informationsudvekslingen mellem Eurojust kontaktpunkterne i Det Europæiske Retlige Netværk og Eurojusts eksterne forbindelser med tredjelande. EPOC IV-forslaget om en standard til udveksling af data (se kapitel 1) blev fremlagt som et muligt redskab til det nationale Eurojustkoordineringssystem.

En vigtig del af gennemførelsesprogrammet er mekanismen, der skal lette overførsel af sagsbehandlingsoplysninger fra medlemsstaterne til Eurojust. Med dette for øje er Eurojust gået i gang med at



Møde i Det Rådgivende Forum for Rigsadvokater

oprette en standardskabelon, som kan bruges til at overføre oplysninger, og udarbejde de tilhørende tekniske foranstaltninger til sikker overførsel og behandling af oplysninger.

I tilknytning hertil oprettes en koordineringsvagt (OCC), der skal sætte Eurojust i stand til altid at modtage og behandle de

anmodninger, der henvises til Eurojust. OCC skal kunne kontaktes døgnet rundt alle ugens dage. OCC vil være operationel i 2011 og vil øge Eurojusts evne til at gribe ind i hastesager.

Med ændringerne i Eurojust-afgørelsen følger også, at Eurojust varetager sekretariatsfunktionen for netværkerne vedrø-

rende fælles efterforskningshold og for folkedrab og relateret kriminalitet. I 2010 afsluttede Eurojust ansættelsesprocessen for koordinatorene for de enkelte netværk. De nye medarbejdere tiltræder deres stilling i starten af 2011 og indgår i Eurojusts personale.

### Strategi for EU's indre sikkerhed (COSI, Det Rådgivende Forum for Rigsadvokater)

I 2010 deltog Eurojust i forskellige udviklingsprocesser på det politiske EU-niveau. Strategien for EU's indre sikkerhed, der blev godkendt af Rådet i november 2010, fastlægger en cyklus i fire trin for etablering af en referenceramme for EU's indre sikkerhed. Den Stående Komité om Den Indre Sikkerhed (COSI) blev nedsat i henhold til en afgørelse fra februar 2010. COSI har til opgave at koordinere og evaluere sikkerhedspolitikkerne i EU, herunder, hvor det er hensigtsmæssigt, retligt samarbejde i straffesager med relevans for det operationelle samarbejde på området indre sikkerhed. Formålet med pro-



*Seminar i Brügge, september 2010.*

*Fra venstre til højre: Michèle Coninx, næstformand, Paul Demaret, rektor ved Europakollegiet, Stefaan De Clerck, Belgiens justitsminister, Françoise Le Bail, generaldirektør, GD Retlige Anliggender, Aled Williams, formand, Johan Delmulle, offentlig anklager i Belgien*

jektet "Harmony", der blev iværksat af det belgiske formandskab i 2010, er at

strømline og integrere eksisterende EU-instrumenter og ny udvikling ved bl.a. at

udtænke et koncept for en fælles efterretningsmodel til bekæmpelse af kriminalitet på EU-plan og en ægte EU-politikcyklus. Rådets konklusioner om fastlæggelse og gennemførelse af en EU-politikcyklus for organiseret og alvorlig international kriminalitet, der blev vedtaget af Rådet (retlige og indre anliggender) i november 2010, foreslår, at der etableres en flerårig politikcyklus for alvorlig international og organiseret kriminalitet bestående af fire trin: evaluering af en trusselvurdering, politikudformning baseret på prioriteter, gennemførelse og evaluering.

I lyset af denne udvikling vurderer Eurojust, at dets inddragelse i den retlige dimension af samarbejdet om den indre sikkerhed kan have betydning, og Eurojust støttede i 2010 arbejdet i Det Rådgivende Forum for Rigsadvokater i EU's medlemsstater. Eurojust ydede omfattende støtte til møderne, der var arrangeret af det spanske formandskab i maj 2010 og af det belgiske formandskab i december 2010. Ved mødet i december nåede man i det rådgivende forum til enighed om op-

gaverne for fremtiden, og Eurojust blev bedt om at sørge for at arrangere et møde og varetage den administrative støtte og sekretariatsfunktionen, herunder også forberedelsen af forummets møder.

### Aktionsgruppe om Eurojusts fremtid

I december 2009 godkendte Eurojust oprettelsen af en aktionsgruppe om Eurojusts fremtid, der skal overveje den mulige udvikling på grundlag af artikel 85 (regler om Eurojust) og artikel 86 (oprettelse af en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust) i TEUF. Det primære formål med aktionsgruppen er at fremme de interne drøftelser på baggrund af Eurojusts praktiske erfaring og komme med bidrag, når det er nødvendigt, til drøftelser i forskellige EU-institutioner og *fora*.

Aktionsgruppen mødtes jævnligt i 2010 for at behandle forskellige emner vedrørende Eurojusts fremtid under Lissabontraktaten, og der var bidrag fra både

eksterne eksperter og fra Eurojusts praktikere. I september 2010 afholdt Eurojust i samarbejde med det belgiske EU-formandskab et seminar i Brügge

med titlen "Eurojust and the Lisbon Treaty: towards more effective action". Mere end 120 eksperter, herunder repræsentanter fra universitetsverdenen,



*Seminar i Brügge, september 2010*



medlemsstaterne, EU's institutioner og organer og Eurojusts nationale medlemmer drøftede den kommende udvikling i Eurojust og muligheden for at oprette en europæisk anklagemyndighed (EPPO) i lyset af de nye bestemmelser, der indføres med Lissabon-traktaten. Et resumé af seminaret er offentliggjort som et Rådskokument.

Eurojust bidrog til en undersøgelse om EPPO, der blev gennemført for Europa-Parlamentet. Den understreger betydningen af en gennemgribende konsekvens- og evidensbaseret analyse ud fra et sagsbehandlings- og ekspertsynspunkt.

## Samarbejde om retlige og indre anliggender

Behovet for et bedre samarbejde mellem de EU-institutioner, der beskæftiger sig med retlige og indre anliggender, er jævnligt blevet fremhævet. I oktober 2009 bad Rådets formandskab Eurojust, Europol, CEPOL og Frontex om at deltage i udarbejdelsen af en fælles rapport om et bedre samarbejde blandt EU's organer inden for bekæmpelse af kriminalitet. Eurojust og EU-partnerne udpegede områder til at forbedre det bilaterale og multilaterale samarbejde, og den endelige rapport blev vedtaget af COSI i juni 2010. COSI opfor-

drede organerne til at gennemføre de i den endelige rapport indeholdte foranstaltninger senest ved udgangen af 2011 og til at arrangere regelmæssige møder for ledere af EU-institutioner på området for retlige og indre anliggender. Der er udarbejdet et resultat kort til at følge med i status for de forskellige foranstaltninger og til at få konkrete idéer til gennemførelse af disse foranstaltninger, som løbende opdateres. Ved mødet for ledere af EU-institutioner på området for retlige og indre anliggender i november 2010, som Europol var vært ved, blev det besluttet, at Eurojust skal huse sekretariatet for organerne for retlige og indre anliggender i 2011.



## 5 Opfølgning på Rådets konklusioner

Den 3. juni 2010 vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) konklusioner om den ottende Eurojust årsberetning (EU-dokument 9959/10). Som i tidligere årsberetninger giver Eurojust i dette

kapitel oplysninger om de områder, hvor Rådet formulerede anbefalinger for Eurojust.

<b>Sagsbehandling: analyse, evaluering og identificering af hindringer</b>	
<p>Øge Eurojusts kapacitet til analyse af hindringer for det strafferetlige samarbejde på EU-plan ved at anvende sine sagsbehandlingsvurderingsværktøjer. Sikre regelmæssige oplysninger om situationen for det retlige samarbejde i Den Europæiske Union. Indsamle oplysninger om de praktiske og retlige vanskeligheder i forbindelse med anvendelsen af instrumenterne vedrørende retligt samarbejde og aflægge rapport til Rådet, Parlamentet og Kommissionen.</p>	<p>Eurojust har fortsat den systematiske evaluering af sagsbehandlingen med henblik på at identificere hindringer for det internationale retlige samarbejde. Kapitel 2 i denne årsberetning indeholder et resumé af sagsbehandlingstallene og gennemgår i overensstemmelse med Rådets konklusioner om sidste års årsberetning hindringer for retligt samarbejde, anvendelse af instrumenterne vedrørende retligt samarbejde i Eurojusts sagsbehandling og evaluering af retlige instrumenter. Evalueringen er foretaget med udgangspunkt i de sager, der er forelagt Eurojust.</p> <p>Eurojust tager initiativ til at udarbejde en sagsbehandlingsvejledning for Eurojust (sagsbehandlingsmanual).</p>



<b>Klassificering af sager og statistikker</b>	
<p>Fremlægge statistikker over standardsager og komplekse sager og over bilaterale og multilaterale sager og fokusere yderligere på komplekse sager, der kræver koordinering.</p>	<p>Klassificeringen af sager som bilaterale eller multilaterale sager er blevet genindført. Det er indlysende, at en bilateral sag ikke er ensbetydende med en mindre alvorlig lovovertrædelse eller, at Eurojust kun skal inddrages i begrænset omfang. En bilateral momssvindels sag kan forårsage tab på flere millioner euro, og Eurojusts fulde inddragelse kan være påkrævet pga. sagens juridiske og bevismæssige kompleksitet og behovet for at behandle lignende aspekter inden for grænseoverskridende aflytninger og konfiskation af aktiver. Omvendt kan der i nogle multilaterale sager om narkotikahandel blot være behov for mindre beslaglæggelser og begrænset støtte fra Eurojust. En bilateral sag hos Eurojust kan desuden være multilateral i en medlemsstat.</p> <p>Genindførelsen af klassificeringen af standardsager og komplekse sager blev nøje overvejet, men ikke vedtaget. Eurojust havde arbejdet med en matrice med forskellige faktorer i et forsøg på at skabe objektivitet i sontringen, men konklusionen var, at det ikke var muligt i praksis. Elementer, der viser tegn på kompleksitet, er måske ikke til stede, når sagen bliver registreret i sagsforvaltningssystemet men opstår først senere. På samme måde kan en sag, der indledningsvis anses som værende kompleks, måske vise sig ikke at kræve Eurojusts fulde inddragelse, som f.eks. koordineringsmøder, og bør behandles som en standardsag. Derudover kan en sag, der af Eurojust klassificeres som en standardsag, måske have konsekvenser, der gør den kompleks for de involverede judicielle myndigheder i medlemsstaterne. Begrænset støtte fra Eurojust kan ikke desto mindre være yderst vigtig og have afgørende betydning på nationalt plan.</p>

Sondringen mellem standardsager og komplekse sager har måske heller ikke været i stand til at bistå dem, der vurderer Eurojusts sagsbehandling fra et politisk standpunkt. Det har været antydnet, at komplekse sager er forbundet med sager om organiseret kriminalitet, og det er ikke altid tilfældet. På samme måde kan klassificeringen af standardsager/komplekse sager på uheldig vis blandes sammen med klassificeringen bilaterale/multilaterale sager: bilaterale og standardsager (og multilaterale og komplekse sager) betragtes misvisende set som synonymmer. Det kan føre til uhensigtsmæssige sagsforelæggelser til andre organer i sager, hvor Eurojusts bistand reelt var påkrævet. Et sagsbehandlingseksempel kan illustrere problemet: fremme fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre kan betyde, at der skal løses "standard"-problemer med hensyn til kommunikation og information omkring forskelle i juridisk praksis. Fuldbyrdelsen kan imidlertid også afsløre "komplekse" problemer (f.eks. *ne bis in idem*, anklagens og dommens art, fortolkningen af, hvad der er en "endelig" dom, forholdet mellem EU-ret og national lovgivning og tilstedeværelsen af konkurrerende arrestordre).

De ni bilag med statistikker, som følger nedenfor, indeholder oplysninger om (1) antal sager registreret hos Eurojust fra 2002-2010 samt fordelingen mellem bilaterale og multilaterale sager, (2) klassificering i henhold til omfanget af Eurojusts kompetencer (artikel 4, stk. 1 og 2) og generelle forespørgsler, (3) prioriterede kriminalitetstyper i Eurojust-sager, (4) prioriterede kriminalitetstyper og andre kriminalitetstyper i Eurojust-sager, (5) Eurojust-sager fordelt på anmodende lande, (6) Eurojust-sager fordelt på anmodede lande, (7) samlet antal koordineringsmøder, (8) koordineringsmøder fordelt på anmodende lande og (9) koordineringsmøder fordelt på anmodede lande.

<b>Eurojust – Det Europæiske Retlige Netværk</b>	
<p>Aflægge rapport om konkrete foranstaltninger vedrørende videresendelse af sager til Det Europæiske Retlige Netværk og angive hindringer i den forbindelse.</p>	<p>Eurojust sender hyppigt sager videre til kontaktpunkterne i Det Europæiske Retlige Netværk på en effektiv og hurtig måde. På samme måde henvises sager til forbindelsesanklagere i medlemsstaterne.</p> <p>For sager, der kan videresendes til kontaktpunkterne i Det Europæiske Retlige Netværk, har Eurojust udviklet en række forskellige fremgangsmåder alt efter sagens art: nogle nationale enheder underretter rutinemæssigt deres nationale myndigheder om, at spørgsmålet kunne være rettet til Det Europæiske Retlige Netværk, andre henviser sagen direkte til kontaktpunkterne i Det Europæiske Retlige Netværk, og andre har etableret tætte kontakter med deres kontaktpunkter i Det Europæiske Retlige Netværk og de nationale korrespondenter for Det Europæiske Retlige Netværk. Det anbefales, at retsanmodninger først sendes til Eurojust med henblik på kvalitetskontrol for at imødegå problemer, der kunne skade en national retssag på et senere tidspunkt.</p> <p>Det skal understreges, at Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk supplerer hinanden og lærer af hinandens ekspertise i, hvordan de løser deres opgaver. Som svar på Rådets konklusioner kan der hovedsagligt nævnes to typer hindringer, som førte til, at sagen blev henvist til Eurojust i stedet for Det Europæiske Retlige Netværk. For det første sendes visse sager til Eurojust, fordi forsøg på at løse problemer for retligt samarbejde gennem Det Europæiske Retlige Netværk ikke har båret frugt. Der rettes henvendelse til Eurojust, fordi andre kanaler ikke har givet resultat. For det andet henvises sager til Eurojust, fordi der er et særligt behov for en hastebehandling, som en struktur med kontaktpunkter ikke altid er i stand til at levere.</p>



<b>Koordineringsmøder og inddragelse af Europol og OLAF</b>	
<p>Fremme koordineringsmøder samt, hvor det er relevant, inddrage andre EU-organer som f.eks. Europol eller OLAF. Fremme Eurojusts adgang til oplysninger i Europols analyseregistre og Europols adgang til oplysninger, når det deltager i koordineringsmøder hos Eurojust.</p>	<p>I 2010 afholdt Eurojust 141 koordineringsmøder, ti mere end i 2009. Europol deltog i 41 koordineringsmøder og OLAF i ét.</p> <p>Eurojust blev tilknyttet aktiviteterne i yderligere tre analyseregistre i 2010 og er nu tilknyttet i alt 15 analyseregistre.</p> <p>Eurojust og Europol arbejder tæt sammen om initiativer om fælles efterforskningshold.</p> <p>For yderligere oplysninger om samarbejdet med Europol og OLAF, <i>henvises</i> til kapitel 3.</p>
<b>Eurojusts bidrag til OCTA-rapport og TE-SAT-rapport</b>	
<p>Yde bidrag til OCTA- og TE-SAT-rapport.</p>	<p>I oktober 2010 leverede Eurojust et betydeligt bidrag til OCTA-rapporten 2011, herunder kvalitative og kvantitative oplysninger om to års sagsbehandling hos Eurojust inden for de berørte prioriterede kriminalitetsområder. Eurojust bidrog også til TE-SAT-rapporten med kvantitative og kvalitative retslige oplysninger om terrorisme-spørgsmål. Derudover deltog Eurojust regelmæssigt i Europols møder i TE-SAT advisory board meetings.</p>

Anvendelse af artikel 6 og 7 i Eurojust-afgørelsen	
Øge anvendelsen af referencer på grundlag af artikel 6 og 7.	<p>Nationale enheder ved Eurojust fremsatte hyppigt anbefalinger til deres nationale myndigheder uden formelt at henvise til deres beføjelser i henhold til artikel 6. Erfaringer fra sagsbehandling viser, at det kun er nogle medlemsstater, der bruger formelle skriftlige anbefalinger pga. særlige regler om efterforskningens afvikling. I de sager, hvor der blev udstedt formelle anmodninger, førte nogle af dem til, at der blev åbnet nye sager hos Eurojust, og at der blev arrangeret koordineringsmøder. I 2010 blev der udstedt en anbefaling fra Kollegiet i henhold til artikel 7.</p> <p>Ifølge Eurojust er det for tidligt at foretage en evaluering af anvendelsen af artikel 7, stk. 2, om kompetencekonflikter og artikel 7, stk. 3, om gentagne vanskeligheder med retligt samarbejde. Nationale enheder ved Eurojust løser jævnligt kompetencekonflikter gennem udøvelse af deres beføjelser og uden, at der udstedes skriftlige ikke-bindende udtalelser fra Kollegiet. Der skal måske gøres mere proaktiv brug af artikel 7, stk. 3, for så vidt angår skriftlige udtalelser om vanskeligheder fra Kollegiet. Eurojust agter at udarbejde retningslinjer for udstedelsen af skriftlige ikke-bindende udtalelser. Eurojust vil endvidere udarbejde retningslinjer om udstedelse af udtalelser i sager vedrørende konkurrerende europæiske arrestordre i overensstemmelse med artikel 16, stk. 2, i rammeafgørelsen om europæiske arrestordre.</p> <p>For yderligere oplysninger, <i>henvises</i> til afsnittet om anvendelse af artikel 6 og 7 i afsnit 2.4.</p>

### Det nationale Eurojustkoordineringssystem

Øge Eurojusts og medlemsstaternes indsats med henblik på effektiv oprettelse af systemet inden juni 2011.

Henset til fristen for gennemførelse af den nye Eurojust-afgørelse og som led i det nationale Eurojustkoordineringssystem og informationsudvekslingsprojektet har der været fremdrift i disse projekter, og der vil ligge dokumenter klar inden juni 2011:

- **Standardskabelon** for overførsel af oplysninger til Eurojust i henhold til artikel 13, stk. 5-7, i Eurojust-afgørelsen
- **Dokument** om fortolkning af artikel 13, stk. 5-7, i Eurojust-afgørelsen
- **Dokument** om det nationale Eurojustkoordineringssystemets opgaver (herunder "fællesnævner") og de nationale Eurojustkorrespondenters profil og praktiske opgaver vedrørende anvendelse af især artikel 12, stk.5
- **Retningslinjer** om indhold, hyppighed og format for oplysninger og feedback, som Eurojust skal videreformidle til de kompetente nationale og EU-myndigheder og
- **"Fiches Suédoises"-skabelon** for indsamling af tilgængelige data om detaljer for gennemførelsen af Eurojust-afgørelsen med hensyn til det nationale Eurojustkoordineringssystemets oprettelse og funktionsmåde og udveksling af oplysninger (herunder kontaktoplysninger).

<b>Fælles efterforskningshold</b>	
<p>Fremme oprettelse blandt praktikere af fælles efterforskningshold samt, hvor det er relevant, inddragelse af andre EU-organer som f.eks. Europol eller OLAF.</p>	<p>I 2010 var Eurojusts nationale medlemmer involveret i 20 fælles efterforskningshold i medfør af artikel 9f i Eurojust-afgørelsen, hvor de enten deltog på vegne af Eurojust eller i egenskab af kompetent national myndighed vedrørende kriminalitetstyper som bl.a. bedrageri, biltyveri, narkotikahandel og menneskehandel.</p> <p>Derudover blev Eurojust underrettet af medlemsstaterne om oprettelse af fælles efterforskningshold i 11 sager i henhold til artikel 13, stk. 5, i Eurojust-afgørelsen.</p> <p>For yderligere oplysninger, <i>henvises</i> til afsnit 2.6.</p>
<b>Sagsforvaltningssystem</b>	
<p>Gennemføre de nye bestemmelser i Eurojust-afgørelsen og udnytte sagsforvaltningssystemets potentiale fuldt ud med henblik på eventuelle anmodninger til medlemsstaterne på grundlag af krydshenvisningsanalyse for således at indlede efterforskninger.</p>	<p>En gennemgribende evaluering af sagsforvaltningssystemet er i gang. I 2010 blev der indført væsentlige ændringer for at øge systemets brugervenlighed. Men arbejdet med at udvikle et effektivt redskab til lagring af relevante sagsbehandlingsoplysninger og til analyse og evaluering af sagsbehandling, herunder brug af krydshenvisningsanalyse, hvor det er hensigtsmæssigt, er stadig i gang. De nye bestemmelser i Eurojust-afgørelsen vil blive integreret i det kommende sagsforvaltningssystem. Skabelonen til overførsel af oplysninger i henhold til artikel 13 er under udarbejdelse, så input herfra i sagsforvaltningssystemet kan ske halvautomatisk.</p>

<b>Eurojusts websted – Sekretariater for netværk</b>	
Oprette afsnit på Eurojusts websted for de netværk, som Eurojust skal sørge for sekretariat til.	Sekretariatet for netværket vedrørende fælles efterforskningshold får sit eget afsnit på Eurojusts websted i løbet af 2011, og det samme sker for de kommende sekretariater vedrørende andre netværk.
<b>Strategisk projekt – Momssvindel</b>	
Oplyse om resultaterne af det strategiske projekt.	I 2010 fortsatte Eurojust i tæt samarbejde med Europol arbejdet med det strategiske projekt vedrørende bedre udveksling af oplysninger og gensidig retshjælp mellem medlemsstaternes retlige myndigheder inden for momssvindel. Med udgangspunkt i et spørgeskema, der blev sendt til de retslige myndigheder i medlemsstaterne, udarbejdede Eurojust og Europol dagsordenen og sagsundersøgelser til seminaret om momssvindel, der bliver afholdt den 28. marts 2011 hos Eurojust. Erfarne praktikere inden for efterforskning og retsforfølgning i sager om momssvindel, som er udpeget af de nationale enheder, deltager i mødet.
<b>Samarbejde mellem Eurojust og Frontex</b>	
Etablere formelle samarbejdsordninger med Frontex, som rækker ud over det hidtidige ad hoc-samarbejde.	Eurojust indledte de første kontakter med Frontex med henblik på en mulig forhandling af et udkast til en samarbejdsordning i henhold til artikel 26, stk. 1, i Eurojust-afgårelsen. Se kapitel 3.



<b>Styrke forbindelserne med tredjelande og organisationer</b>	
<p>Styrke Eurojusts forbindelser med tredjelande og organisationer uden for EU, navnlig på baggrund af de vanskeligheder, der er knyttet til databeskyttelsesspørgsmål.</p>	<p>Se afsnittene om relationer med tredjelande og organisationer og Eurojusts sagsarbejde med tredjelande i kapitel 1 og afsnit 2.7.</p>
<b>Projekt om Kollegiets præstationer og projekt vedrørende revision af organisationsstrukturen</b>	
<p>Fremlægge resultaterne af disse projekter. Fokusere på Eurojusts kerneaktivitet ved at overveje foranstaltninger til at mindske de byrder, der pålægges kollegiet og de nationale medlemmer i forbindelse med andre opgaver end dem, der er omhandlet i artikel 6 og 7 i Rådets afgørelse.</p>	<p>Eurojust traf i juni 2010 beslutning om en omstrukturering af dets administration på baggrund af konklusionerne fra konsulentfirmaets endelige rapport vedrørende fase 1 – trin 4 i gennemgangen af organisationsstrukturen. I oktober 2010 blev der vedtaget en handlingsplan for de nødvendige organisationsmæssige ændringer, som beskrev de vigtigste aktiviteter, menneskelige ressourcer og tidsfrister og fremsatte forslag til foranstaltninger, der skal træffes under gennemførelsesfasen.</p> <p>Der er iværksat syv forskellige projekter med henblik på at fremme Eurojusts aktiviteter: (1) overdragelse af visse ledelsesbeslutninger fra Eurojust Kollegiet til en bestyrelse, (2) gruppering af arbejdsområder, der på nuværende tidspunkt varetages af Kollegieholdene, så de indgår i en porteføljeforvaltning, (3) præstations- og risikostyring, (4) sikring af, at Eurojusts administrative struktur er afstemt med kerneaktiviteten, (5) omstrukturering og ny klassificering af forvaltningen, (6) kultur og (7) uddannelse.</p>

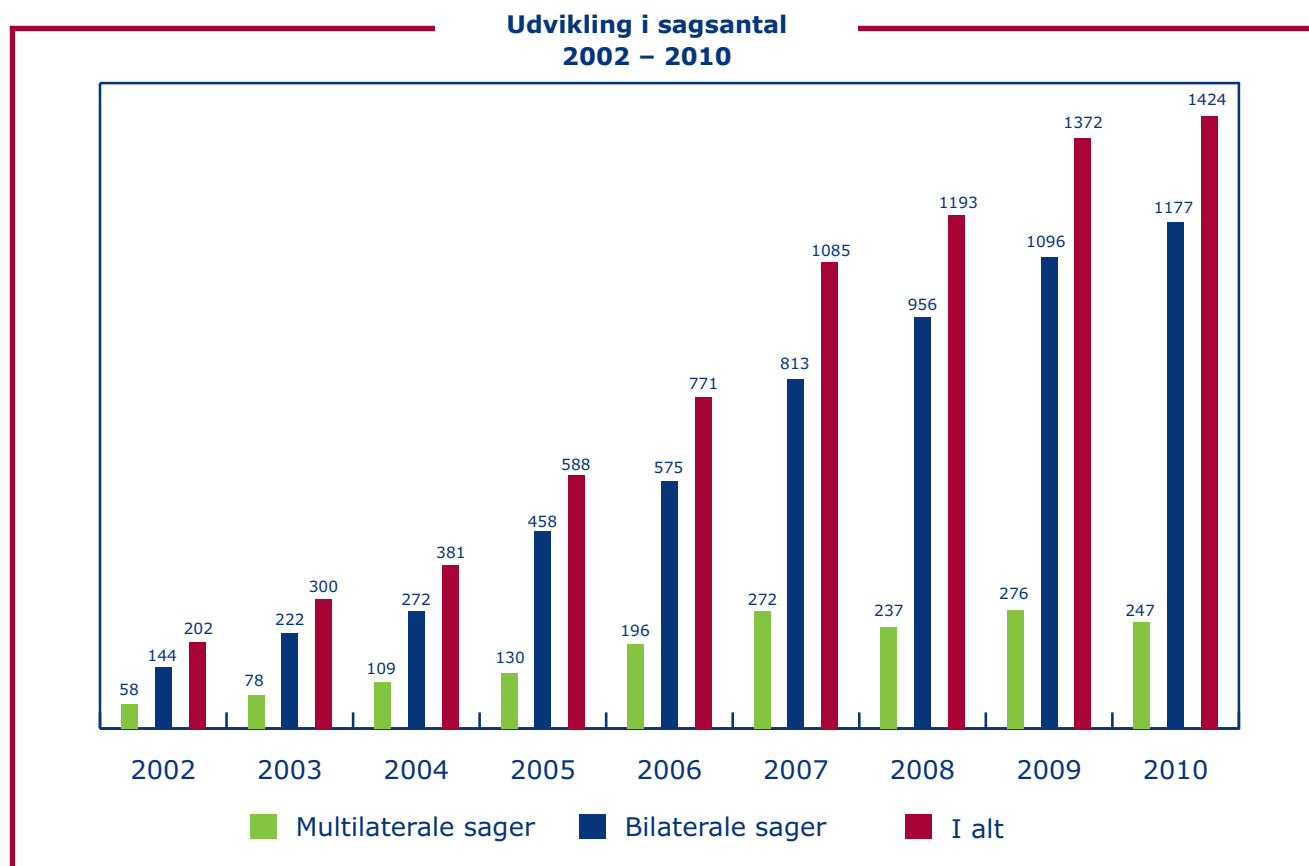
	I tæt sammenhæng med kerneaktiviteten er en gennemgang af konceptet omkring en operationel <i>tour de table</i> under overvejelse med henblik på at få mere tid til at drøfte juridiske hindringer for retligt samarbejde i straffesager.
<b>Gennemførelse af Eurojust-afgørelsen</b>	
Fortsat arbejde sammen om gennemførelsen af Eurojust-afgørelsen.	Se afsnittet om gennemførelsen af Rådets afgørelse 2009/426/RIA af 16. december 2008 i kapitel 4.
<b>Revision af Eurojusts forretningsorden</b>	
Foretage en revision af forretningsordenen.	Der er iværksat et strategisk projekt om Kollegiets opgaver, ansvar og arbejdsmetoder, herunder en revision af Eurojusts forretningsorden. Der tages stilling til forslag om, hvordan Eurojusts arbejdsmetoder kan forbedres, med henblik på gennemførelse af Eurojust-afgørelsen og til forslag om overdragelse af beslutninger osv., som skal behandles i forbindelse med gennemgangen af organisationsstrukturen.
<b>Koordineringsvagt</b>	
Aflægge rapport om oprettelsen af koordineringsvagten (OCC), og om den merværdi, som den giver.	Koordineringsvagtprojektet blev lanceret i maj 2010, så Eurojust sættes i stand til at modtage og behandle de anmodninger, der henvises til den, døgnet rundt alle ugens dage. Interne politikker og procedurer er blevet godkendt. Der er truffet beslutning om en teknisk løsning, så judicielle og retshåndhævende myndigheder til enhver tid kan kontakte Eurojust. Projektet omfatter også en teknisk løsning for automatisk opdatering og formidling af listen over repræsentanter for koordineringsvagten. Der udarbejdes materiale om ordningen på alle officielle EU-sprog.



## Bilag

Figur 1

I 2010 registrerede Eurojust 1 424 sager, og dermed fortsatte den stigende tendens i antallet af sager, der er blevet forelagt Eurojust med anmodning om bistand siden 2002. Ca. hver femte af disse sager omfattede tre eller flere lande.

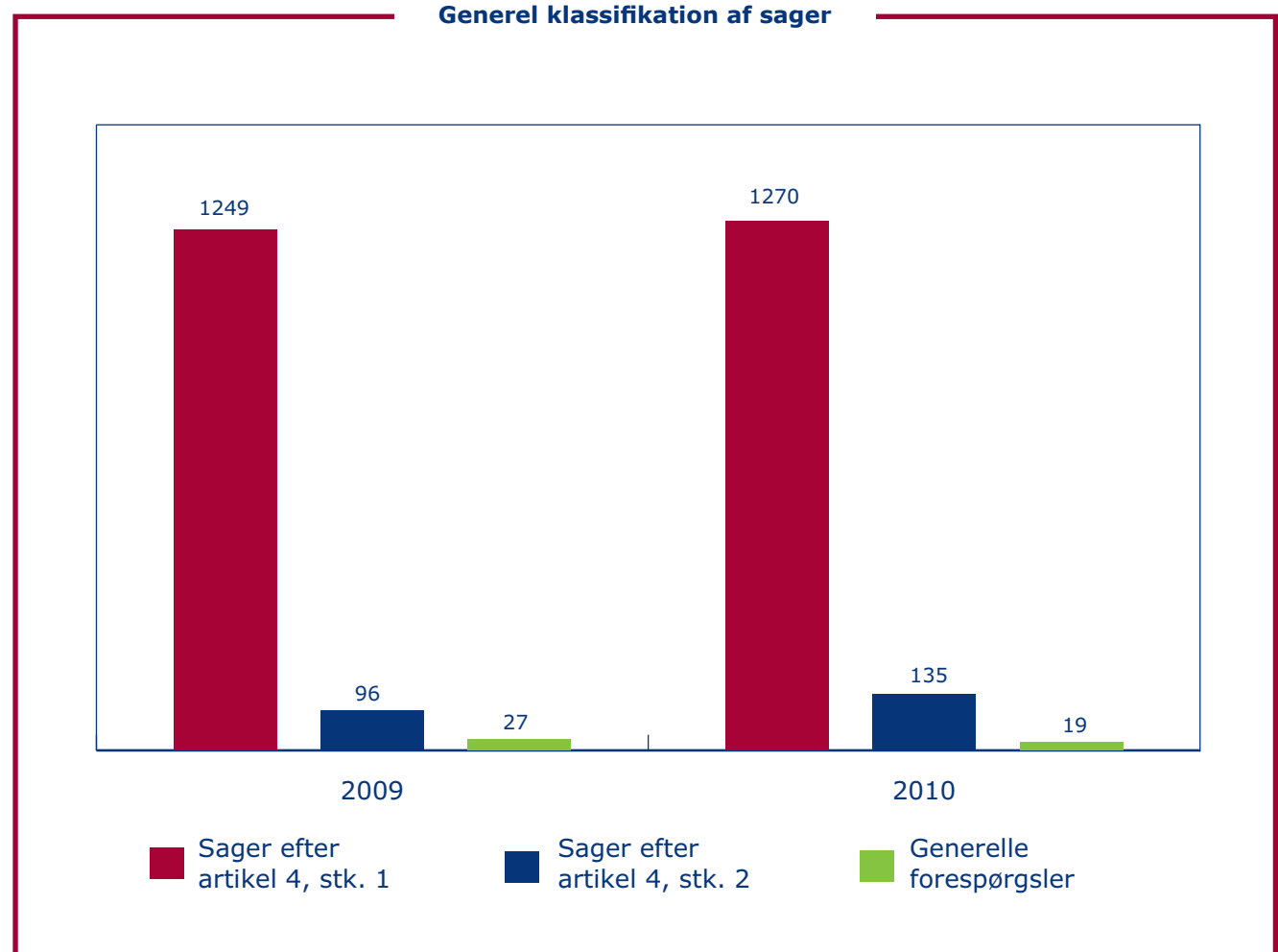


Figur 2

I henhold til artikel 4, stk. 1, i Eurojust-afgørelsen omfatter Eurojusts generelle kompetenceområder de former for kriminalitet og de lovovertrædelser, med hensyn til hvilke Europol til enhver tid har kompetence og andre lovovertrædelser, der er begået i forbindelse med disse former for kriminalitet og disse lovovertrædelser.

Ved andre former for lovovertrædelser kan Eurojust desuden i overensstemmelse med sine mål og på anmodning af en kompetent myndighed i en medlemsstat medvirke til efterforskning og retsforfølgning i henhold til artikel 4, stk. 2.

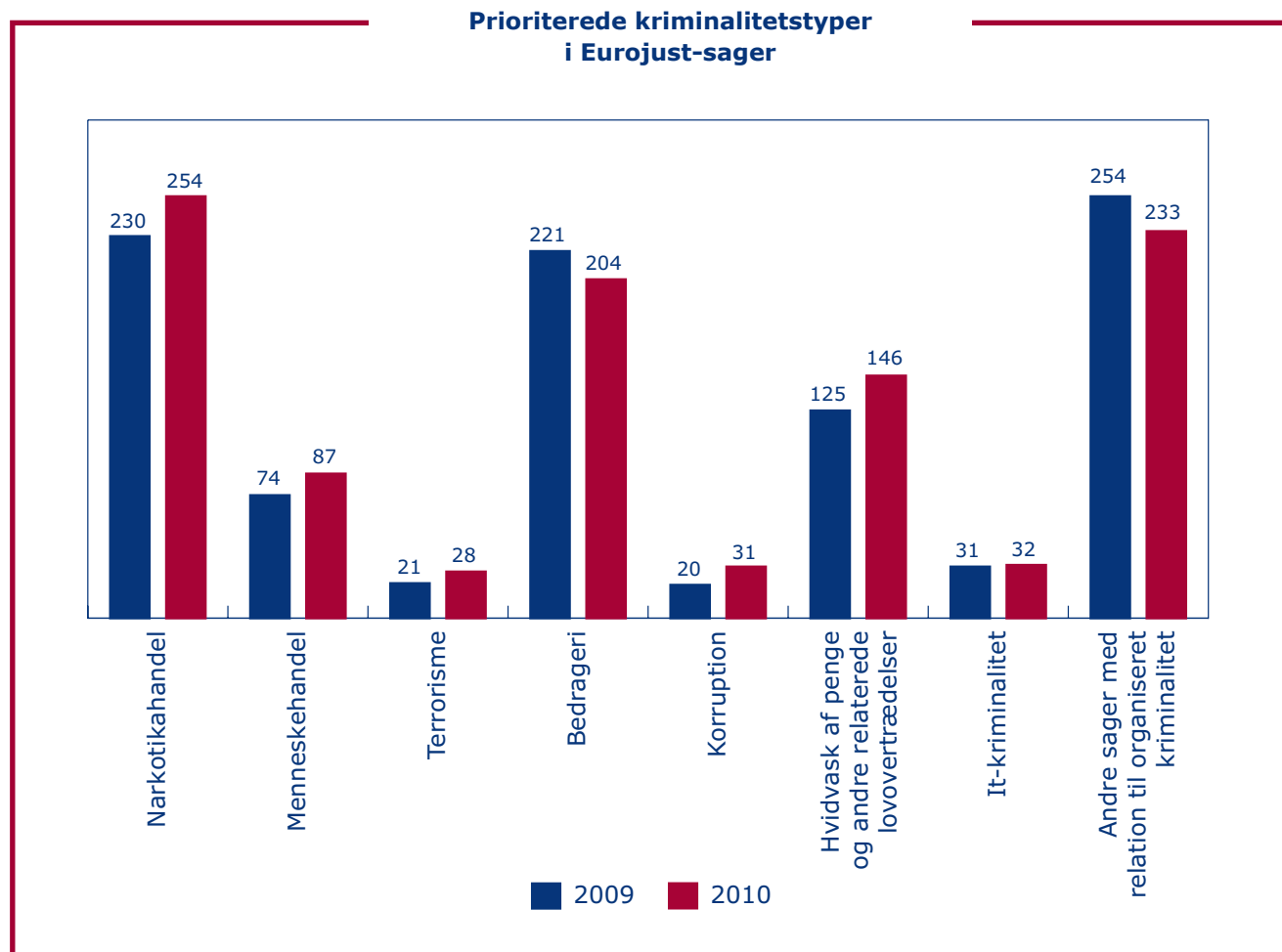
Eurojust kan også på anmodning af en medlemsstat blive bedt om at yde bistand i forbindelse med spørgsmål eller emner af mere generel karakter, som ikke nødvendigvis er direkte forbundet med en igangværende operationel sag, det kan eksempelvis være om national lovgivning eller procedurer (generelle forespørgsler).



Figur 3

De operationelle prioritetsområder, der blev vedtaget af Eurojust i 2009, omfatter narkotikahandel, menneskehandel, terrorisme, bedrageri, korruption, hvidvask af penge, it-kriminalitet samt andre aktiviteter i forbindelse med tilstedeværelsen af organiserede kriminelle grupper i økonomien.

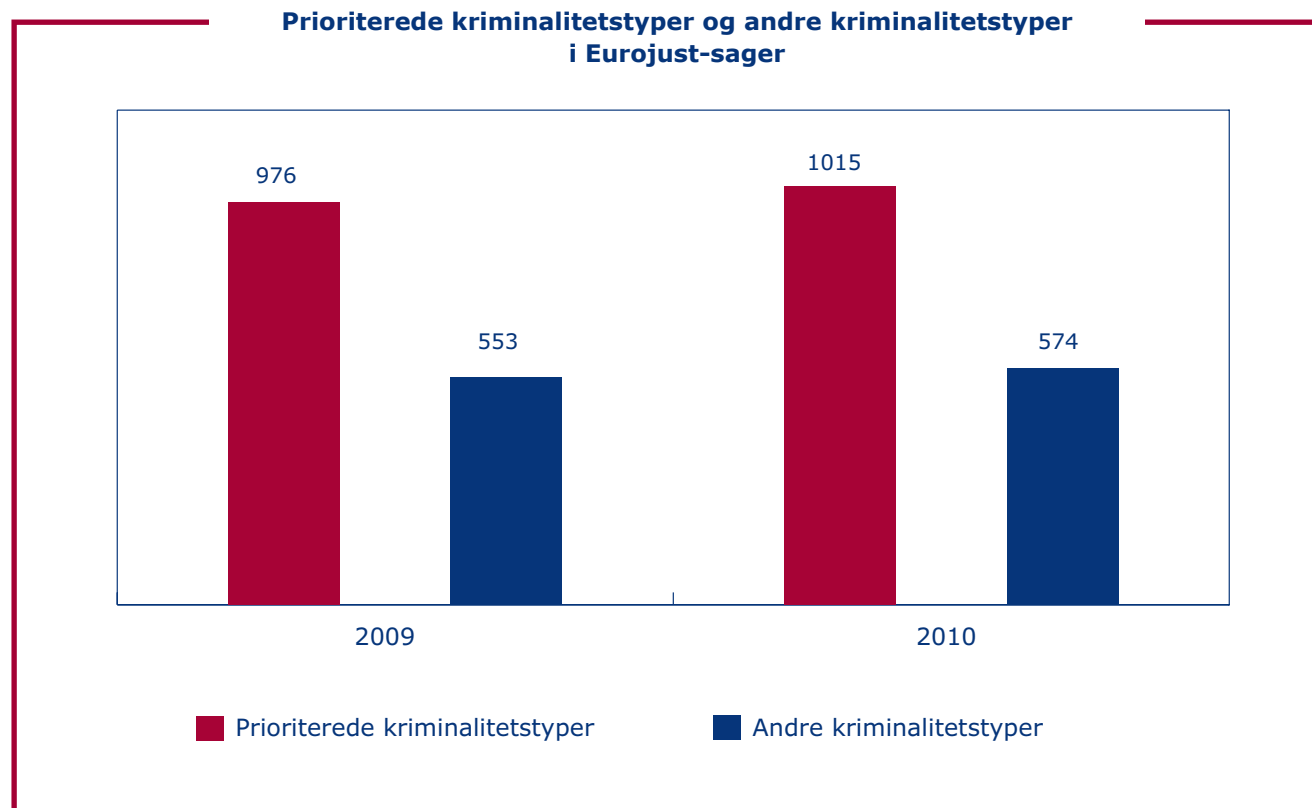
Figuren viser, hvor mange gange disse kriminalitetstyper var involveret i sager, der blev registreret hos Eurojust i 2009 og 2010. En sag kan omfatte mere end én kriminalitetstype. For yderligere oplysninger henvises til de relevante afsnit i kapitel 2.



Figur 4

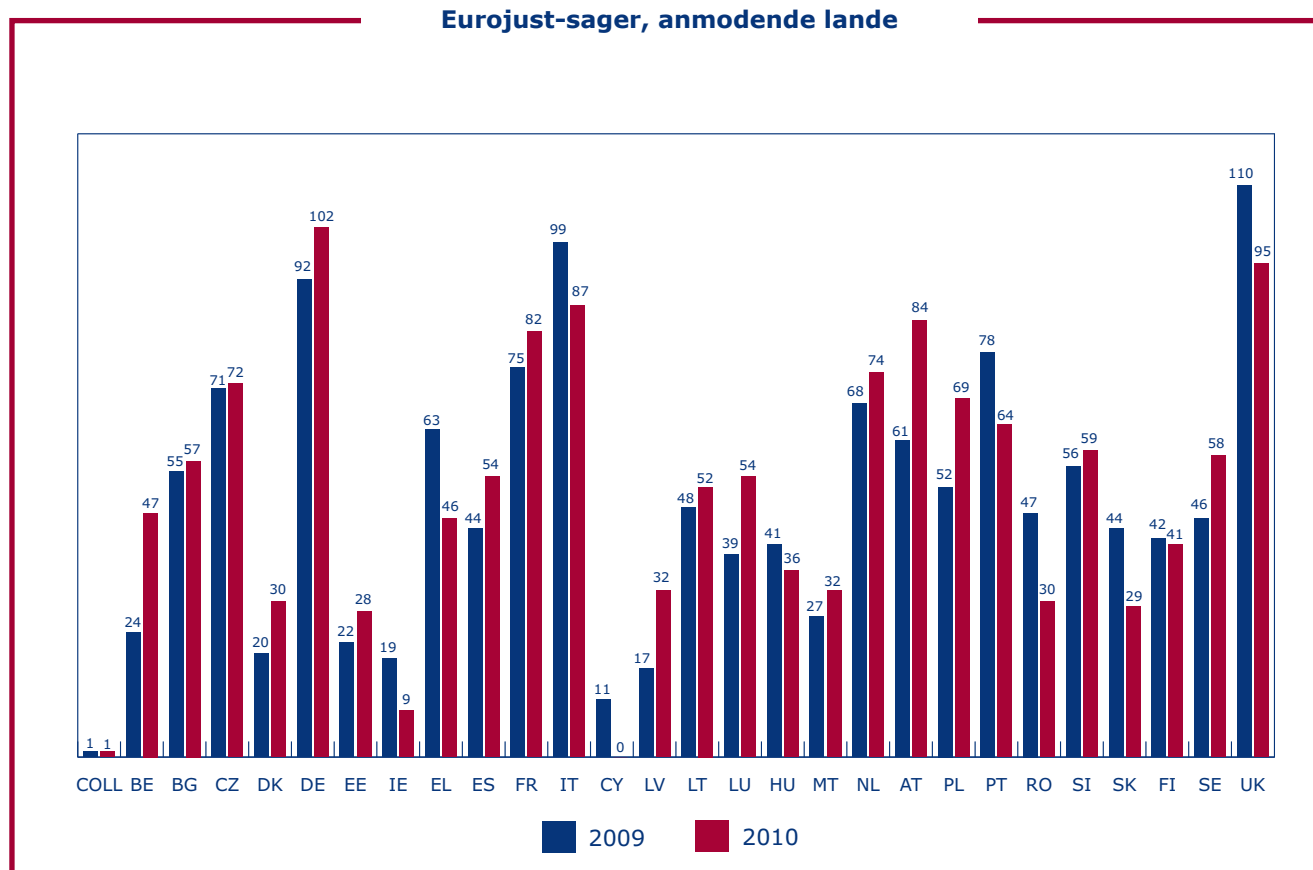
De operationelle prioritetsområder, der blev vedtaget af Eurojust i 2009, omfatter terrorisme, narkotikahandel, menneskehandel, bedrageri, korruption, it-kriminalitet, hvidvask af penge samt andre aktiviteter i forbindelse med tilstedeværelsen af organiserede kriminelle grupper i økonomien.

Figuren viser, hvor mange gange disse prioriterede kriminalitetstyper var involveret i sager, der blev registreret hos Eurojust i 2009 og 2010, i forhold til andre kriminalitetstyper. En sag kan omfatte mere end én kriminalitetstype.



Figur 5

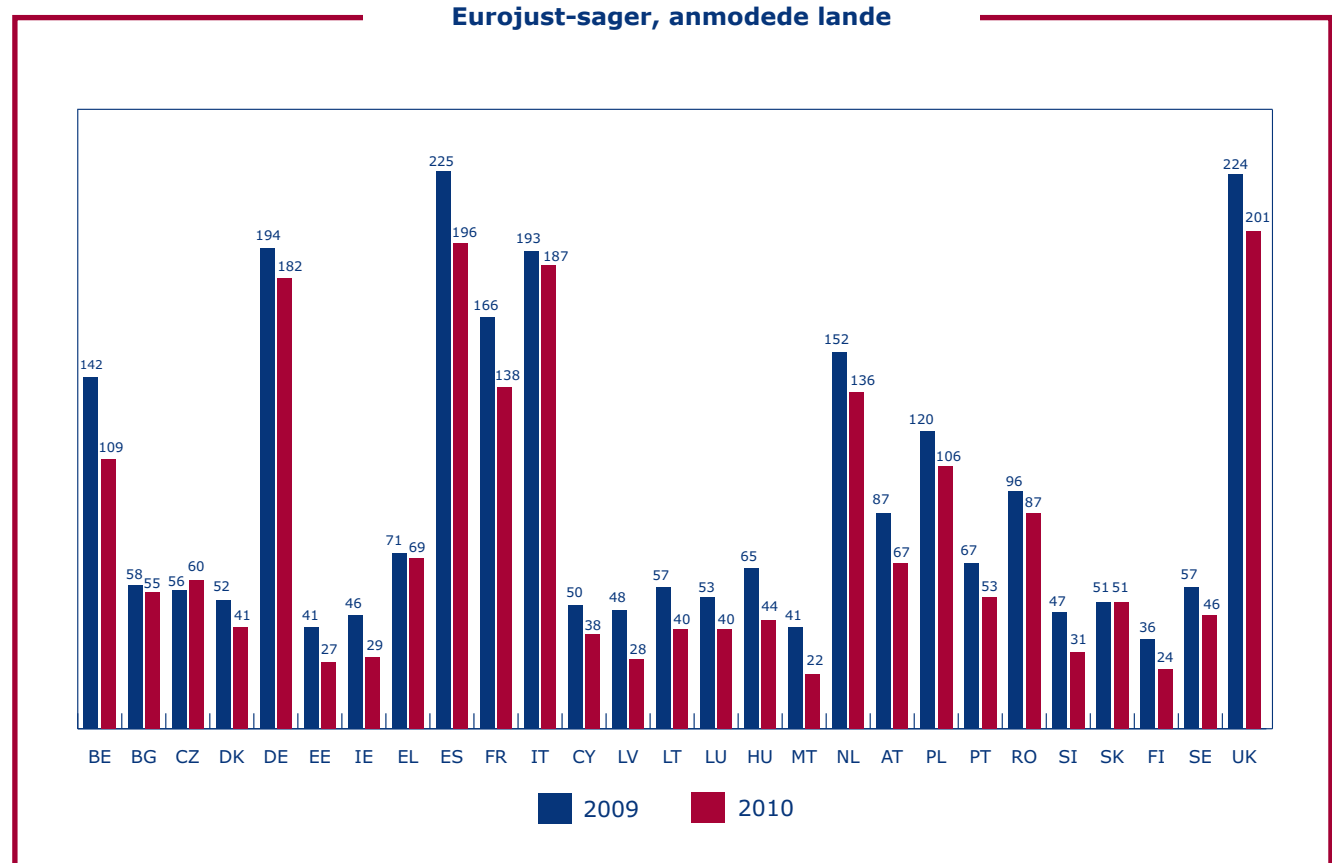
Figuren viser, hvor mange gange Eurojust blev bedt om bistand i 2009 og 2010 fordelt på hver af medlemsstaterne.





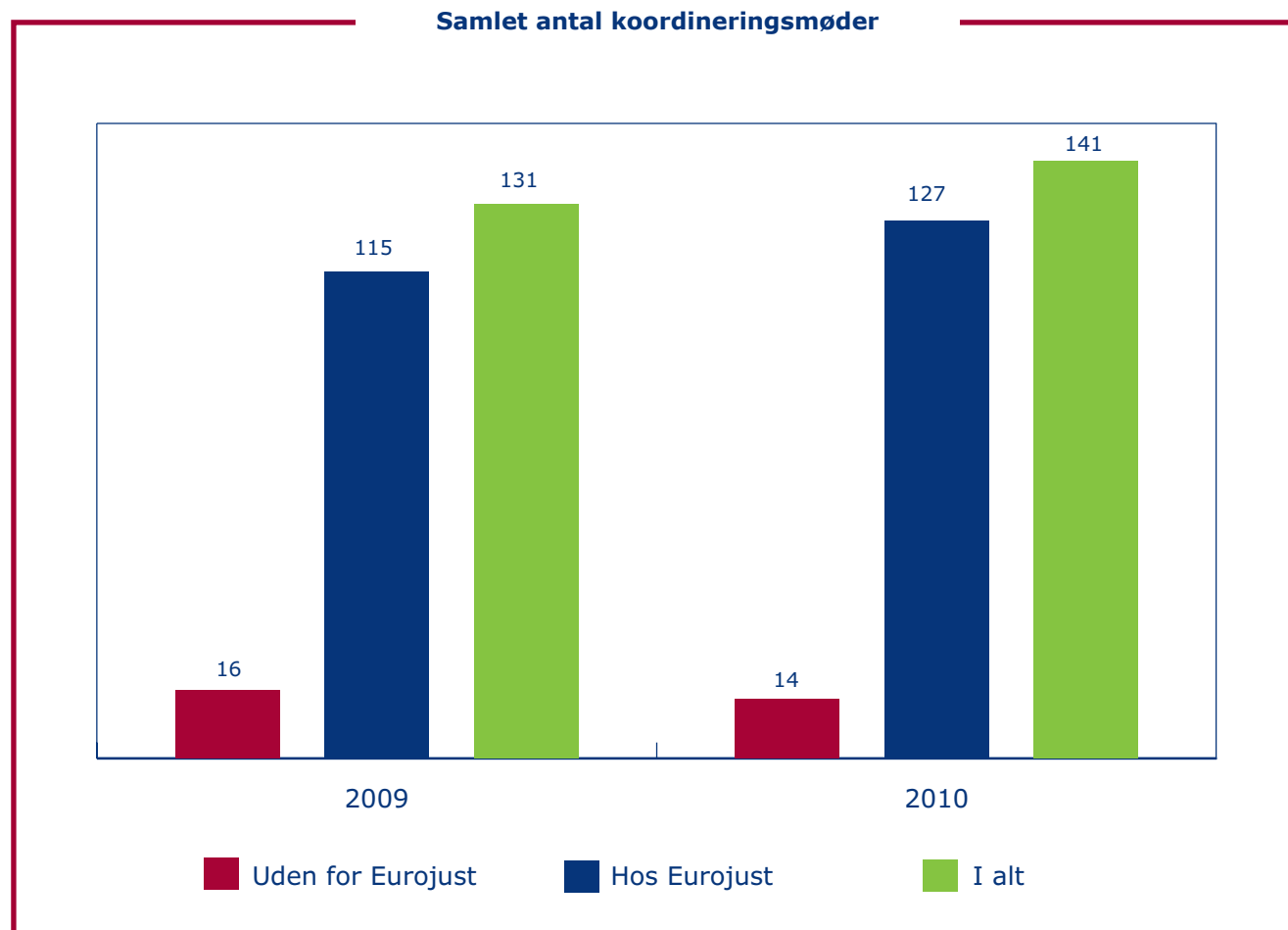
Figur 6

Figuren viser, hvor mange gange myndighederne i de enkelte medlemsstater blev bedt om bistand gennem Eurojust i 2009 og 2010.



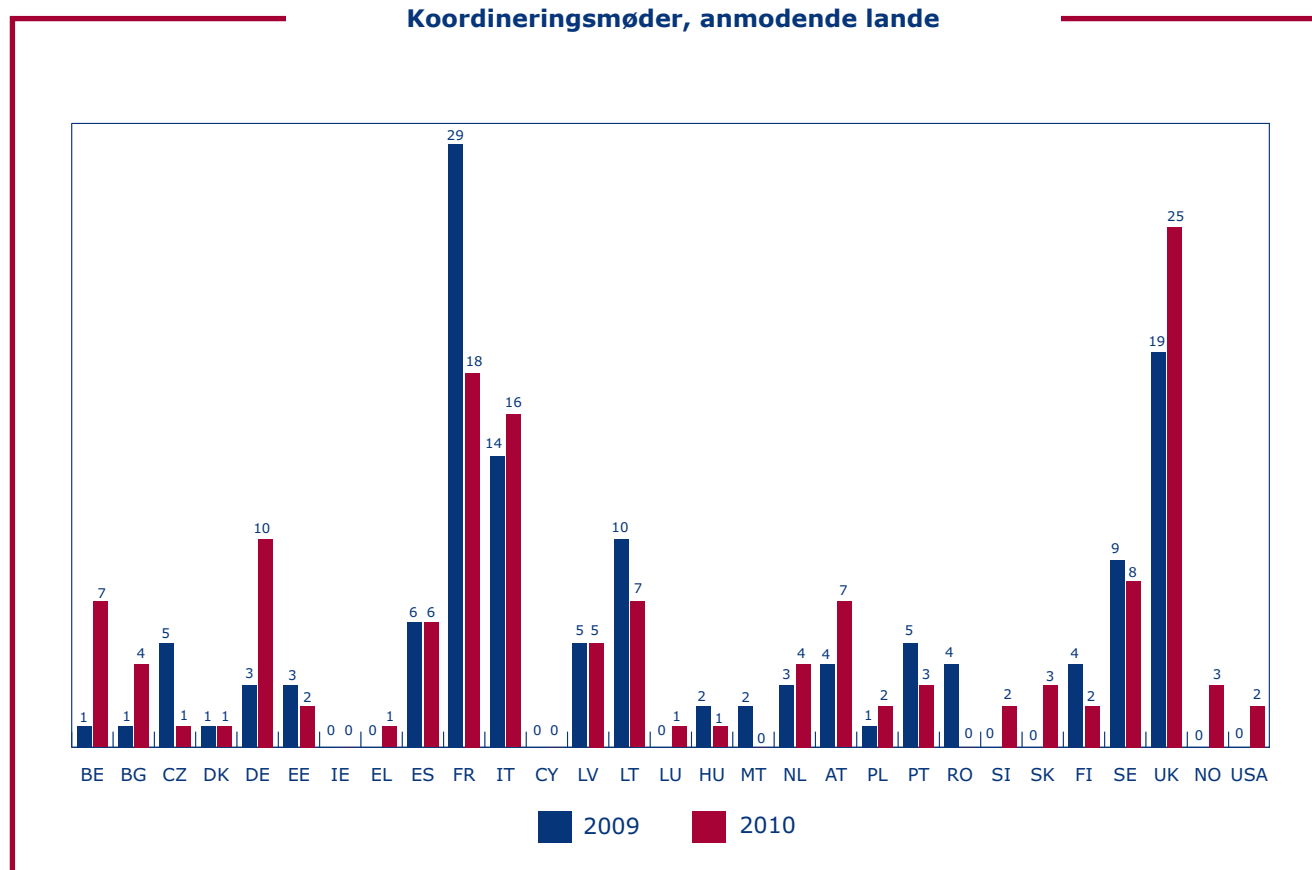
Figur 7

Figuren viser antallet af koordineringsmøder, der blev afholdt af Eurojust. Koordineringsmøderne afholdes normalt i Eurojusts lokaler i Haag. I visse tilfælde blev der også holdt koordineringsmøder uden for Eurojust i en medlemsstat eller et tredjeland.



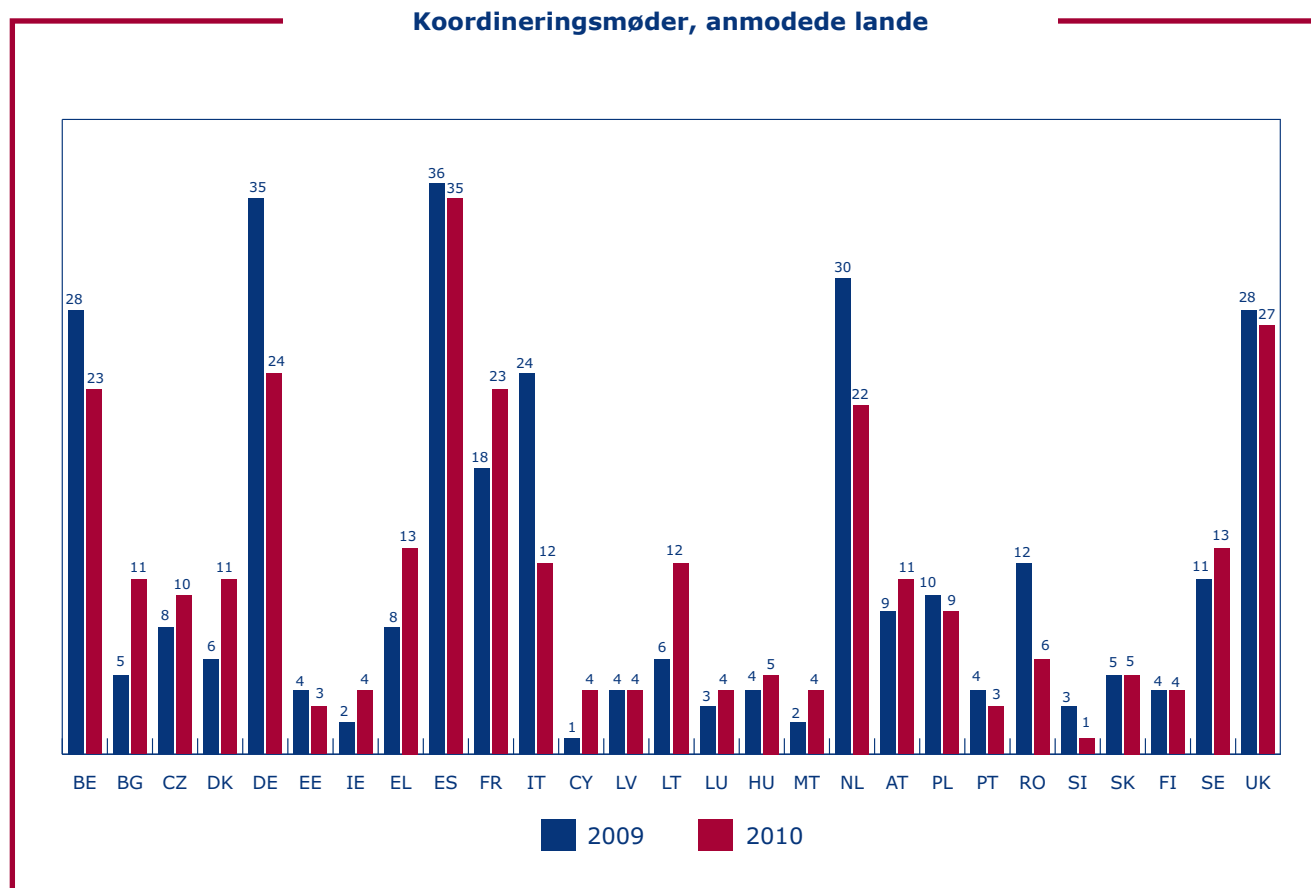
Figur 8

Figuren viser, hvor mange gange Eurojust arrangerede et koordineringsmøde efter en anmodning om bistand fra en medlemsstat eller et tredjeland.



Figur 9

Figuren viser, hvor mange gange de enkelte medlemsstaters myndigheder deltog i et koordineringsmøde efter at være blevet anmodet om bistand.







*Eurojust bygning - Haagse Veste 1*

Alle rettigheder forbeholdes. Denne publikation eller dele heraf må på ingen måde gengives eller anvendes grafisk, elektronisk eller mekanisk på anden vis, herunder til enhver form for kopiering, optagelse, registrering eller informationslagring og søgesystemer uden tilladelse fra Eurojust.

Fotos: Joannes Thuy, Eurojust  
Michel Mees  
Europa-Kommissionen  
Rådet for Den Europæiske Union

Federal Police Belgium  
AFP Christophe Simon

© Eurojust 2011



